

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII

Spalis - October 5, 1978

Nr. 39

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Rusifikacijos pavojus

Realus, bet netrūksta ir padrasinančių pavyzdžių

Vytautas Meškauskas

Jau kelis kartus ok. Lietuvoje buvusių žmonių teigimu, rusifikacija daranti sparčią pažangą. Kiekvieną kartą daugiau girdisi rusų kalbos, daugiau matosi pačių rusų. Lankytojai iš ten stengiasi tą išpūdį sušvelninti. Girdi, jie patys nejaučia jokie spaudimo surusėti, o be to, jei nepriklausomybės laikais Vilnius buvo lenkiškas, o Klaipėda vokiška, tai dabar dėl tų miestų priklausomumo niekas negalys ginčytis. Na, dėl jo jau seniai buvo šaipomasi: "Vilnius mūsų, Kaunas rusų". Kaip ten būtų, jau vien įjungimas į Sovietų Sąjungą plačiai atidarė vartus rusifikacijai. Juk ir šiame krašte irgi oficialiai neverčiami amerikėnėjame.

Tokias liūdnokas perspektyvas kiek prablaivina ir kitų tautų pavyzdžiai, kurios patekusios į valstybių tirpdyto katilus vis dėlto išlaikė savo indentifikaciją. Ar mums neatrodė, kad tokia Prancūzija ar D. Britanija yra visai susiliejusios valstybės, be jokių tautinių mažumų problemų? Iš tikro, ne tik Sovietijoje, bet ir Vakarų Europoje, kaip pastebėjo londoniškis The Economist, vyksta "kalbų karas".

Sovietijoje savo kalbos reikalavimas yra idealus ginklas nepasitenkinimui pareikšti, nes kitų demokratinių priemonių tam nėra. Vakarų Europoje tautinių problemų tik visai decentralizuotoje šveicarijoje, kuri turi 4 oficialias kalbas. Žinoma yra kova tarp prancūziškai Belgijoje kalbančių valonų ir olandiškai flamų. Pirmieji sudaro 56% visų gyventojų, tačiau dabar, laikams ir pažiūroms pakitus, dauguma jau negali primesti savo valios. Dar ši rudenį Belgija bus padalinta į valonų, flamų ir Briuselio autonominius kantonus.

Iki dabar ir Prancūzija, daugiausiai centralizuota Europos valstybė, nenorėjo pripažinti jokių tautinių mažumų. 1969 metais įsi-steigusi, Prancūzijos kalbų gynimo ir puoselėjimo draugija, net skundėsi Jungtinėm Tautom dėl žmonių teisių laužymo, brukant jiems visiems prancūzų kalbą. Prancūzijos iškyšulyje į Atlantą gyvena apie milijoną bretonų, 1928 metais jų

dar buvo 1,4 mil. Dar daugiau yra occitaniečių, gyvenančių Viduržemio jūros pakrastyje, bet tie žymiai mažiau karingi už bretonus, kurių nacionalistai birželio mėn. susprogdino bombą Versalyje. Galvą pradeda kelti ir alzasiečiai, kalbą vokišku dialektu.

Prancūzijoje gyvena ir kiek baskų, kurių dauguma per 2,5 mil. yra Ispanijoje. Iš tų tik ketvirtis kalba baskiškai. Jų kalba, nors ir labai sena, tačiau jos literatūra yra labai menka, iš viso yra išėjusių tik apie 200 knygų. Po Franco mirties jau beveik 400.000 vaikų mokyklose jau susipažįsta su savo protėvių kalba. (Ispanijos respublikinė vyriausybė buvo davusi baskams autonomiją, už tai jie kovojo jos pusėje, kas nepatiko, Franko — jis jiems autonomiją atėmė). Kita stambi mažuma Ispanijoje yra katalonai, nuo šių metų rudens ir jų kalba bus dėstoma valdžios mokyklose. D. Britanijoje savo kalbai viešas teises išsikovojo Valijos (Wales) gyventojai. Nors ją vartoja tik 20% visų gyventojų, kelių užrašai yra jau dviem kalbom.

Grįžtant arčiau Lietuvos, reikia pastebėti, kad pagal

Detroito mergaičių vokalinis ansamblis su vadovu muz. St. Sližiu.

V. Bacevičiaus nuotr.

Detroito mergaičių vokalinis ansamblis Dirvos baliuje

Š. m. rugsėjo mėn. 23 d. didžiojoje Lietuvių namų salėje Clevelando skyriaus

JULIUS KAZĖNAS

valdyba surengė koncertą — balių Dirvai paremti. Meninę balius dalį atliko Detroito Mergaičių Vokalinis Ansamblis, vadovaujant muzikui St. Sližiui.

Ižanginį žodį tarė skyr. pirm. K. Karalis, dėkodamas svečiams už gausų atsilankymą, tuomet palaikant mūsų spaudą bei muzikinę kultūrą, pristatydamas ir merginų chorą.

Pilnutėlė salė svečių įtemptai žiūrėjo į įeinančias į sceną dainininkes ir instrumentalistas; Aida Petersonaitė (klarnetas), Vyt. Petrauskas (akordeonas) ir pats vadovas St. Sližys (fortepionas). Visą tai darė malonų išpūdį. Merginos beveik vienmetės — 14-18 metų — vienodom ilgom suknelėm "kaip nulietos". Publika sutiko gausiais plojimais. "Tai dainuojanti jaunystė", šuktelėjo balsai iš publikos.

Programa susidėjo iš šešių dainų: 1) Tu neužmiršk geriausio draugo — Raudonikio, 2) Dainavos tango —

Sližio, 3) Barkarolė — Offenbach, 4) Undinės daina — Banaičio, 5) Serenada — Schubert, 6) Nemunėli, — Bražinsko. Dainos harmonizuotos ar orkestruotos paties vadovo muz. Sližio.

Pranešėja Laima Tautkevičiūtė savo dailiai skambančia lietuvių kalba pranešinėja ir trumpai paaikškina jų kilmę, o choras daro gerą išpūdį labai darniu sąskambiu, muzikine disciplina, dinamikos reiškiniais ir vadovo muzikine inteligencija. Reikia pastebėti, kad instrumentalistai pajvairina bendrą sąskambį ir labai praturtiną atliekamus kūrinius; tai muz. pedagogika teikianti jiems progos reikštis jų pasirinktu instrumentu ir tobulėti scenos mene.

Vakaro nuotakai artimesnes dainas reikia skirti "Dainavos tango". Graži, melodinga kompozicija, tinkanti jaunimui ne tik dainuoti, bet ir šokti. Gaila, kad Dainava ne visi vienodai suprantame. Tačiau kompozitoriui čia yra kūrybos laisvė nuo Dainavos iki Tautinių namų. O jis dar jaunas.

Didelį pasisekimą sukėlė paskutinė daina — Nemunėli. Ją čia girdėjome dainuojant kelis choras, tačiau

(Nukelta į 11 psl.)

Mirė Popiežius

Katalikų Bažnyčia vieno mėnesio laikotarpį neteko dviejų popiežių. Praeitą savaitę mirė nuo širdies smūgio naujai išrinktasis popiežius Jonas-Povilas I. Laidotuvės įvyko trečiadienį, spalio 4 d. JAV delegacijai vadovavo viceprezidentas Mondale.

Žeriant bilijonus gal pavyks prisivylioti taiką...

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Po Camp David Art. Rytų taikos rėmu sumodeliavimo Carterio laukia kiti sunkūs uždaviniai. — Visu pirma ūkinės problemos.

Prezidentas Carteris labai plačiai šypsojosi pereitos savaitės Newsweek viršelyje, o antraštė skelbė 'Born Again! Ir iš kitų šaltinių žinome, kad Carteris ir jo aplinka dar nebaigė džiaugtis Camp David rezultatais, kurie ištikro buvo geri. Šiaip ar taip, Egiptas buvo ištrauktas iš bendro arabų fronto, o be Egipto karas ilgai bus neįmanomas, nors ir priduriama, kad be palestiniečių patenkinimo ir tikra taika lieka nepasiekta. Antra vertus, arabai negali kariauti dabar, nebent gautų didelės pagalbos iš sovietų, bet tuo atveju nesaugi jaustusi ir Saudi Arabija bei kitos naftą produkuojančios arabų šalys, kurių saugumas reikalauja stiprių JAV-bių. Už tat lengvai suprantamas ir Sadato elgesys, kuris nusileisdamas tarsis pasakė: visų pirma esu egiptietis, o tik paskui arabas. Egiptas, pats neturėdamas didelių žemės turto, bet per daug gyventojų, laukia pramoningų valstybių talkos savo ūkinėms problemoms išspręsti. Didelės armijos išlaikymas, kalbama jog dabar Egiptas laiko kariuomenėje 750,000 vyrų, yra labai sunki ir nereikalinga našta. Sada-tas gali pasiteisinti kitiems arabų kraštams: karu savo žemių negalėdamas atgauti, jas laimėjau taika, kadangi jūs mane palikote vieną, - ieškokite savo būdų. Žinoma, būtų naivu tikėtis greitos taikos. Įdomu, kaip Izraelis su sitvarkys su vakarinio Jorda no pakraščio ir Gazos juostos arabais, kuriems žadėjo

duoti pilną autonomiją. Ar jie ją pasitenkins, ar pasinaudos proga tik sukelti 'mini-Vietnamo' kariukus.

Tuo tarpu prezidento Carterio namuose laukia kiti skubūs uždaviniai. Visų pirma ūkinės prigimties. Nepaisant Camp David euforijos, doleris užsieniuose vis daugiau krinta. Tai padeda eksportui, pav. Chevroleto Camaro, kuris pereitais metais Vokietijoje kainavo 21,000 markių, šiais metais pardavimas už 17,000 ir turi palyginti didelį pasisekimą. Į JAV atvažiuoja daugiau turistų, o amerikiečiams brangiau kaštuoja važiuoti į Europą ar Japoniją, tačiau visa tai kol kas dar nežymi parama doleriui, kuriam daugiau siai kenkia nepalankus mokėjimų balansas, kuris ir toliau liks, jei nebus žymiai su mažintas naftos importas. Taupyti naftą galima privertti tik ją pabranginant, bet kaip išvengti, kad jos pabranginimas neduotų naujo akstinio infliacijai?

Iždo Sekretorius W. Michael Blumenthal, kalbėdamas Tarptautinio Monetarinio Fondo ir Pasaulio Banko, kuriam priklauso 119 valstybių, suvažiavime pranašavo JAV ūkio pagerėjimą. Girdi, mokėjimų deficitas kitais metais sumažėsias 30-40%, kas sustiprins dolerį. Be to, prezidentas Carteris netrukus žadės paskelbti savo planą kovai su infliacija, kuris bus

susiję su jau dabar Federal Reserve Board aukštesnių nuosimčių už paskolas politika. Įdomu kaip toli Carteris ryšis eiti atlyginimo ir kainų reguliavime. Šiuo laiku vyrauja nuomonė, kad čia daugiau gali padėti vien atlyginimo suvaržymas ir kainos netruks su juo susilyginti. Betgi vien atlyginimo didėjimo suvaržymas bus labai nepopuliarus. Darbininkų uždarai dar nesuprato, kad dolerio vertei krintant užsienyje ir viduje neverta kovoti dėl vieno ar kito atlyginimo procento, nes juo didesni atlyginimai, tu daugiau jie prisideda prie infliacijos kurstymo. Teoriškai, atlyginimo padidėjimas turi būti susijęs su darbo našumo padidėjimu. Paskutiniu metu šioje srityje pažanga daroma nedidelė, todėl paprastai atlyginimo padidėjimas reikalaujama 'inflacijos pasivijimo' sumetimais, bet tokiu būdu infliacijos nesustabdoma, bet tik pagreitinsi.

Kova su infliacija reikalauja valstybės biudžeto be deficito. Kaip tai suderinti su mokesčių mažinimu? Kongresas jau baigia svarstyti 12-15 milijonų mokesčių sumažinimo projektą, o respublikonai į rinkimus žada išeiti su dar didesniu mokesčių sumažinimo reikalavimu. Visu trečdaliu per trejus metus! Sumažinimo šalininkai nurodo, kad sumažinti mokesčiai - įmonėms ir iš dalies privatiems asmenims - pagyvins ūkį ir tuo pačiu atneš valstybėms daugiau mokesčių, taigi, išsilygins. Be to, dėl infliacijos daugelis mokesčių mokėtojų pateko aukštesnių mokesčių kategorijon ir jau tokiu būdu valstybės išdardas surinks didesnes sumas. Bet žinoma, vien tos techniškos priemonės biudžeto neišlygins be didesnės išlaidų kontrolės. Dėl to turėtų būti išbrauktos visokios programos, kurios iki šiol savęs nepateisino ir susilaikytos naujų. Kaip tik čia Carteris susidūrė su juodųjų kongresmanų pasipriešinimu. Antra dieną pas prezidentą atsilankę juodieji kongresmanai turėjo labai triukšmingą posėdį. Jų vadas John Conyers (D. Mich.) reikalavo, kad prezidentas surinktų Camp David'e kongreso vadus, kad paskubintų kovą su bedarbe (bedarbių dabar yra 5.9%, tačiau juodųjų tarpe dvigubai - 12.1%). Prezidentui atsisakius tai padaryti, Conyers iš posėdžio išbėgo. Kai reikia paisyti kiekvienos interesų grupės - išeiti nelengva surasti. Gal ir čia reikia laikytis principo - jei negali viską iš karto išspręsti, padaryk bent dalį.

Jei jau kalbame apie ūkinis reikalus... Akyvaizdoje dolerio silpnumo, Aachene

■ Iš kitos pusės

Kažin koks yra DRAUGO skaitytojų amžiaus vidurkis? Tas klausimas man kilo perskaičius rugsėjo 23 d. jo vedamąjį apie 'pilnutinio žmoniškumo apraišką'. Jo autorius, pats garbingo amžiaus, Pr. Gr., po filosofavimo taikos ir ramybės tema, piktai nusileidžia į mūsų kasdieninį gyvenimą: "KAPRIZINGŲ SENELIŲ vieši įtarinėjimai ir įžeidimai kitų asmenų, kurie dirba skirtingose organizacijose ar turi skirtingas pažiūras, ne vienybę kuria, bet žudo tautinę dvasią."

Kaip atsimename, visai nesenai kitas vedamųjų rašytojas (ir juokų skyriaus red.) Al. B. puolė senius dėl jų tariamo palinkimo į plepumą. Taigi, galima jau įžiūrėti tam tikrą liniją ar akciją. Bet prieš ką konkrečiai? Prieš savo skaitytojus? Laukiant ylos išlindimo iš maišo, pasidairykime kitur.

Štai rugsėjo mėn. Akiračiuose K. Želmis rašo 'nusovietintos Lietuvos problemas', visų pirma apie ūkines, bet baigia teisinėmis. Jo patarimu, 'kritiškam momentui atėjus', Lietuvos TSR aukščioji taryba turėtų paskelbti Lietuvą išstojusią iš Sovietų Sąjungos. Taip kaip tai savo laiku padarė Lietuvos Taryba. Kadangi redakcijos teigimu autorius ejęs atsakingas pareigas Nepr. Lietuvos ūkiniam gyvenime, jis turėtų būti, pagal DRAUGĄ, jau KAPRIZINGO SENELIO amžiaus. Nepaisant to, jo analogija su Lietuvos Taryba yra įdomi.

Jei atmintis dar liko man ištikima, vokiečių Rytų fronto vadas sutiko sudaryti lietuvių Vertrauensrat — pasitikėjimo tarybą, kurion turėjo būti sušaukti 'angeschene Maenner Litauens.' Patys lietuviai tada jau turėjo kitų sumanymų ir prašė leidimo sušaukti konferenciją Tarybą išrinkti. Leidimas buvo duotas su sąlyga, jei bus apsvaistytas 'Anschluss an Deutschland', o konferencijos dalyviai turėjo būti ne renkami, bet organizacinio komiteto pakviesti. Iš 264 pakviestųjų atvyko tik 214. Tolimesnė eiga yra jau daugiau žinoma, tačiau ir paskelbusi nepriklausomybę Taryba ilgai negalėjo atsikratyti įspūdžio, kad ji vokiečių pastatyta. Taip Prancūzijos atstovas Šveicarijai atsisakė duoti vizą A. Smetonai važiuoti į Paryžiaus taikos konferenciją, nes jis esąs 'aiškus vokiečių draugas'.

Iš viso iki karo pabaigos lietuviai bent oficialiai traukė to giesmę, kurio suole sėdėjo. Net neutralios Šveicarijos lietuviai buvo pasiskirstę: vieni palaikė ryšius su santarvininkais, kiti su vokiečiais. J. Purickio teigimu, tik vienas Gabrys-Paršaitis mokėjo žengleriuoti sykiu vienoje ir kitoje pusėje. Tas pats Gabrys, norėdamas būti mūsų delegacijos į taikos konferenciją gen. sekretorium, LE MATIN dienraštyje paskelbė; kad paskirtas delegacijos pirmininku A. Voldemaras yra vokiečių agentas. Voldemaras iš savo pusės parašė Šveicarijos BUND, kad Gabrys neturi lietuvių tautos pasitikėjimo, ir kad būtų stipriau — be jų sutikimo dar pridėjo Smetonos, Yčo ir Purickio parašus. Dėl to vėliau — 1925 m. — Gabrys iškėlė bylą ir Voldemaras taikos teisėjo buvo nubaustas 2 savaitėm kalėjimo, tačiau aukštesnė instancija tą sprendimą panaikino — Voldemaras tuo laiku jau buv. min. pirmininkas.

Istoriją galima būtų testuoti toliau, šiuo atveju tik norėta suabejoti, ar iš tikro KAPRIZINGI SENELIAI yra viso blogio pagrindas. Tie mūsų herojai juk buvo tada dar jauni.

vm

Vokietijos kancleris Schmidt ir Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing sutarė eiti ne tik prie specialaus europietiško piniginio vieneto 'ecu' (European Currency Unit) atsiskaitymui knygoje bet laikui bėgant jam duoti banknoto formą. Tam tikslui jau nuo 1979 m. sausio 1 d bus pradėtas organizuoti pradinis fondas 32 milijonų vertės iš tų pačių dolerių, kitos užsienio valiutos ir aukso.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES TO WORK AND LIVE IN SUNNY FLORIDA.

CRITICAL CARE NURSING PROGRAM CCU-SICU-PCCU-E.R.

We offer you an opportunity to participate in a CRITICAL CARE NURSING program conducted by Staff Physicians & Qualified Nurse Instructors in a FORMAL TEACHING PROGRAM at Community Hospital. Excellent salary during CRITICAL CARE COURSE. Permanent positions on Gulf of Mexico, at COMMUNITY HOSPITAL we care!

Contact Personnel, 205 High St.,
New Port Richey, Fla. 33552
Call collect (813) 848-4907

U.S. POSTAL SERVICE STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Required by 39 U.S.C. 3685)			
1. TITLE OF PUBLICATION DIRVA		2. DATE OF FILING 1978 09 05	
3. FREQUENCY OF ISSUE WEEKLY		4. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE \$13.00	
5. LOCATION OF HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers) 616 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
6. NAMES AND COMPLETE ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR			
PUBLISHER (Name and Address) The American Lithuanian Press and Radio Ass'n VILTIS, 616 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio			
EDITOR (Name and Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland, Ohio 44118			
MANAGING EDITOR (Name and Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland, Ohio 44118			
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.)			
NAME ADDRESS The American Lithuanian Press and Radio Ass'n VILTIS Inc. /not for profit/ 616 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103, President Kazimieras Počius, P.O. Box 657, Beverly Shores, Ind. 46301			
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PER CENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
NAME ADDRESS None			
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 132.122, PSN) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)			
☒ HAVE NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ HAVE CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)			
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION		AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	
A. TOTAL NO. COPIES PRINTED (Net Press Run)		3722	
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES		450	
2. MAIL SUBSCRIPTIONS		2722	
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of 10B1 and 10B2)		3172	
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES		200	
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)		3372	
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING		350	
2. RETURNS FROM NEWS AGENTS		--	
G. TOTAL (Sum of E, F1 and F2—should equal net press run shown in 10A)		3722	
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete.		SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor	
12. FOR COMPLETION BY PUBLISHERS MAILING AT THE REGULAR RATES (Section 132.121, Postal Service Manual)			
39 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this section unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates." In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in item 1 at the phased postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626.			
SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor			

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SPAUDOS MĖNESĮ BAIGIANT

Nors didžiausias šių laikų spaudos priešas laikomas radijas ir televizija, bet kai New Yorke prasidėjo trijų milijoninių didžiųjų dienraščių streikas, tai gyventojai iš kart ėmė nerimauti ieškodami pakaitalų, pirkdami aplinkinių miestelių spaudą, o New Yorką gausiai lankantiems turistams buvo tuojau pradėtas leisti informacinis biuletenis su įvairių miesto vietų lankymo skelbimais, o dar po kelių dienų streikui užsitęsęs pasirodė trys kitais vardais negu buvusieji New Yorko dienraščiai ir sėkmingai gyvuoja jau antrą mėnesį.

Tai rodo, kaip svarbų vaidmenį atlieka spauda, kurios dar jokia komunikacijos priemonė negali pilnai pakeisti. Dar didesnę reikšmę turi svetimuose kraštuose mūsų lietuviška spauda, kuriai skiriamas rugsėjo mėnuo, kada organizacijos grįžta į veiklos sezoną, skelbdamos savo planus, atsisaukimus bei skelbimus. Rugsėjo mėnuo yra vadinamas mūsų spaudos stiprinimo, vispusiško rėmimo ir jos lygio kėlimo mėnesiu. Tai priminimas organizacijoms, kad jos be spaudos būtų kaip gyvas organizmas mūsų spaudos stiprinimo, vispusiško rėmimo ir jos lygio kėlimo mėnesiu. Tai priminimas organizacijoms, kad jos be spaudos būtų kaip gyvas organizmas be oro, negalėtų egzistuoti. Išeivijoje turime daug laikraščių, įvairių ideologijų bei organizacijų rankose ir tai parodo jos demokratinį veidą, nuomonių reiškimo skirtingumus, žinoma, parodo ir kai kurių laikraščių tolerancijos stoką. Didysis mūsų spaudos tikslas yra tas pats — žadinti lietuvių tarpe tautinę sąmonę ir skelbti Lietuvos išlaisvinimo idėjas, ką dauguma jų ir stengiasi atlikti.

Spaudoje pasireiškia mūsų veikla, joje atsispindi darbai, laimėjimai, trūkumai, nepasisekimai. Lietuviškoje spaudoje atsispindi dar platesni uždaviniai — kova prieš Lietuvos paver-

gęją, nes tik informacijos priemonės paruošia vadovams laimėjimų ar pralaimėjimų kelią. Bet, kaip gerai žinome, tokia spaudos žodžio galia, kaip įrankiu, daugiausia naudojasi komunizmas skleisdamas didelį melą ir jį nuolat kartodamas kartais įtikina žmones, kada jie kasdien girdi tą patį ir tą patį melą. Tokios ir propagandos pasėkoje laisvasis žmogus pradeda galvoti ir kalbėti, kaip anie iš Sovietijos atsiųsti ar pirkti propagandistai, ką šiuo metu jau nesunku pastebėti ir didžiausios laisvės krašte Amerikoje.

Rašytojas lietuviškas žodis yra atspara prieš komunistinį vėją, politines audras, kurios nori lietuvišką dvasią nuskandinti į užmirštas istorijos marias. Lietuviškas laikraštis svetimoje žemėje lietuvių palaiko ant lietuviškų kojų ir lietuvis neatsiklaups prieš komunistinį tironą, — rašė kadaise kun. J. Žvirblis Dirvoje.

Žinodami mūsų spaudos nepamainomą tautinį vaidmenį išeivijos gyvenime ir matydami, kaip sunkios jos išlaikymo sąlygos tokiame krašte, kaip Amerika, nes minėtas New Yorke streikas tęsiasi jau pusantro mėnesio, galima gerai suprasti ir įvertinti lietuviškos spau-

dos leidėjų, redaktorių ir kitų darbuotojų sunkias pareigas. Ar skaitytojas, o dar įdomiau veikėjas, kada nors apie tai pagalvoja neteko girdėti. Dažnai išgirsti tuščios kritikos žodį vietoje savo vienokiu ar kitokiu talkinimo darbu bei įnašu prisidėjus prie tos spaudos stiprinimo, jos lygio kėlimo bei platinimo.

Seniai garsėja savo išdaižiškėmis keistenybėmis vadinamoji Pasaulinė Bažnyčių Taryba (World Council of Churches). Tai religinė organizacija, kuri jungia milio-

dos leidėjų, redaktorių ir kitų darbuotojų sunkias pareigas. Ar skaitytojas, o dar įdomiau veikėjas, kada nors apie tai pagalvoja neteko girdėti. Dažnai išgirsti tuščios kritikos žodį vietoje savo vienokiu ar kitokiu talkinimo darbu bei įnašu prisidėjus prie tos spaudos stiprinimo, jos lygio kėlimo bei platinimo.

Baigiant spaudos didesniam dėmesiui skirtą rugsėjo mėnesį, pripažindami spaudą pačiu aukščiausiuoju mūsų organizacinio darbo veiksmu, būtina daugiau pagarbos ir įvertinimo pripažinti ir tam negausiam išeivijoje spaudos darbuotojų būriui, kurių skaičius dėl įvairių priežasčių vis mažėja, kurių darbo valandos nėsibaigia ir atsakomybė didelė, nes tik ja ramiasi visa lietuviška veikla. O taip pat matant, kaip JAV spaudos išlaikymo sąlygos yra nelengvos ir dėl jų kovojama ir kaip spaudos pasigendama, kaip svarbias funkcijas ji atlieka krašto gyvenime, negalime pamiršti, kad ir mūsų spauda daug sunkesnes sąlygas ir tik daugelio pasiaukojančių rankų ir protų dėka ji tyliai lanko skaitytojus švėsdama vis ilgesnes, garbingesnes savo nueito kelio suaktyvinti.

Prie tokių priklauso ir tautinės minties laikraštis Dirva, kuri stengiasi išlaikyti pilną lietuviško gyvenimo veidą, skelbdama lietuviško gyvenimo įvykius, liečiančius bendruosius politinius, kultūrinius bei visuomeninius veiklos barus.

(eč)

Krikščionys remia žudikus

RIMAS DAIGŪNAS

nus įvairių denominacijų narių. Tos organizacijos sudėtyje plūša ir Maskvos kontroliuojamoji pravoslavų bažnyčia. Pasaulinės Bažnyčių Tarybos sudėtyje galima rasti čia, metodistų bažnyčia ir dešimtys įvairių kitų.

Amerikinės ir europinės bažnyčios atstovauja turtin-gasias tos bažnyčių organizacijų provincijas. Jos pripildo milijonais organizacijos aruodus, kurie dalinami neturtin-gosioms Pasaulinės Bažnyčių Tarybos provincijoms. Aruodų milijonai eina Afrikos Kontinentui.

Pasaulinė Bažnyčių Taryba turi reguliarius pasaulinius sinodus. Paskutiniame, Nairobi mieste, jų du religiniai sovietiniai disidentai, abu pravoslavų bažnyčios dvasiškiai, drąsiai apkaltino savo bažnyčios vadovybę vergišku klusnumu ateistinei valstybinei valdžiai; netgi suokalbiu su ateistine sovietine valdžia prieš savo nuosavus tikinčiuosius, nes pravoslavų bažnyčios vadovybė neginanti savo tikinčiųjų interesų. Tačiau Maskvos kontroliuojamos pravoslavų bažnyčios atstovai Nairobi sinode priverstė sinodo vadovybę užgniaužti savo disidentų protestus. Tai buvo Nairobi sinodo prosovietinė akcija: nekalbėti ir nesvarstyti religinių persekiojimų temos. Tuo tarpu tas pat sinodas su neįprastu įkarščiu svarstė rasinių neasantaikų problemas Pietų Afrikos žemėse.

Pasaulinės Bažnyčių Tarybos sudėtyje nėra pastebimi religiniai persekiojimai Sovietų Rusijoje. Ši tema yra griežtas tabu. Tos temos ne galima minėti. Bet plačia burna kalbama apie tariamus rasinius konfliktus ... Rodezijoje.

Tokios problemos pasekmių neteko ilgai laukti. Aiškėja, kad Pasaulinė Bažnyčių Taryba dosniai remia Rodezijos negrų sukilėlius. Rodezijos kairiųjų (prokomunistinių?) sukilėlių organizacija, vadinamoji 'Programa kovai prieš rasizmą', per Pasaulinės Bažnyčių Tarybos kanalus per pastaruosius metus gavo jau apie pusantro milijono dolerių savo veiklai stiprinti.

Pinigai eina remti sovietų treniruotus sukilėlius ir teroristus, kurie dabar būriais (o gal ir pulkais!) knibžda neramumų ir žudynių teriojamoje Rodezijos pasienio zonoje. Sukilėliai teroristai žudo visų pirma kiekvieną baltą žmogų, kuris pakliūva po jų ginklu. Misionieriai, mokytojai, vienuoliai ir vienuolės jų tarpe ir juodosios rasės asmenys - žudomi pavieniai ir būriais. Taip Pasaulinės Bažnyčių Tarybos šelpiamieji 'laisvės kovotojai' vykdo 'programą prieš rasizmą'.

Neseniai teroristai su sovietine raketa numušo kelevinį lėktuvą ir kirviais sukupo visus, kas liko nežuvęs katastrofoje. Teroristai, vykdydami Maskvos įsakymą, kovoja ir prieš sukalbamų negrų vadus, kurie mė-

gina kompromiso keliu sutarti su Salisbury. Pogrindyje sudarytas 'Patriotinis Frontas' yra tikra kopija buvusio Angoloje 'patriotinio fronto', kuris vykdė šimtaprocentinę sovietų politiką.

Po 'patriotinių frontų' iška ba teroristai veikė Etiopijoje, Angoloje, Mozambike, Zaire. Visa Afrika jau nusėta 'made in Moscow' teroristinių organizacijų po lokali-nių patriotų kaukėmis.

Šiuo atveju Maskva virtuališkai surado savo agresijai 'sponsorius'. Tai Pasaulinės Bažnyčių Tarybos finansai! Apgauliai, vardan 'aukštųjų vertybių' gynimo, Pasaulinės Bažnyčių Tarybos vadovai pila savo organizacijos narių kišenėse sužvejotus pinigus ... sovietinei agresijai, terorui, žudynėms remti. Krikščionys remia žudikus, kurie Rodezijos pasienyje, Etiopijoje, Mozambike žudo misionierius-krikščionis, žudo kiekvieną baltą žmogų - slaugę, vienuolę, mokytoją ...

Pasaulinė Bažnyčių Taryba stato Afrikoje mokyklas, investuoja (tariamai) tikinčiųjų aukas į pastatus, kuriuose (Etiopijoje, Angoloje, Rodezijos pasienyje) vadina-mieji 'kovotojai prieš rasizmą' moko aborigenus ... marksizmo-leninizmo evangelijos.

Bemaž pirmuoju smuiku Pasaulinėje Bažnyčių Taryboje griežia sovietų režimo kontroliuojamoji Rusijos pravoslavų bažnyčia. Jos hierarchai talkina sovietinei globalinei politikai: jie nukreipia Amerikos, Skandinavų, Vakarų Vokietijos, Kanados Anglijos tikinčiųjų sudėtus milijonus į Sovietų Rusijos išdą ...nes už tuos milijonus prosovietiniai Afrikos teroristai perka sovietinius ginklus!

STENOGRAPHERS

IMMEDIATE OPENINGS IN OUR DOWNTOWN COMPLEX FOR EXPERIENCED STENOGRAPHERS. TYPING 60-65 WPM and SHORTHAND AT 90-100 WPM.

NEAT APPEARANCE, PLEASANT PERSONALITY. WE OFFER EXCELLENT SALARY. 5 DAY WORK WEEK. EXCELLENT WORKING CONDITIONS & FRINGE BENEFITS.

CLEVELAND TRUST

900 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio 44101

We are an equal opportunity employer. M/F

(37-42)

MACHINISTS

THE LUNKENHEIMER CO.

NEEDS EXPERIENCED

LATHE HANDS,

AUTOMATIC SCREW

MACHINE OPERATORS

AND OTHER MACHINISTS WHO CAN SET UP AND OPERATE. TOP BASE WAGES PAID PLUS INCENTIVE OPPORTUNITY AND FULL RANGE OF COMPANY PAID BENEFITS. APPLY IN PERSON. MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 11 AT 1520 TREMONT ST. CORNER OF TREMONT & BEEKMAN, CINCINNATI, OHIO.

An Equal Opportunity Employer (38-41)

TURRET LATHE OPERATOR Needed by very clean company days. Voluntary, overtime. Top wages. Complete benefits. We are an equal opportunity employer. Call Jim Shields (216) 651-3811. (38-42)

Diplomatijos parašteje (74)

Prof. Stepono Kairio suėmimas

1944 m. gegužės mėn. prsidėjus Vliko narių suėmimams Kaune, jo pirmininkas prof. Steponas Kairys kurį laiką gyveno pasislėpęs, tačiau bolševikams artėjant jis apsisprendė pasitraukti į vakarus - būtent į Švediją. Kitiems Vliko nariams pritariant, aprūpintas Juozo Kaminsko vardu išrašytu pasu ir žvejo apranga, jis buvo nuvežtas į Šventosios uostą ir iš ten žvejų laivu buvo vežamas į Gottlando salą.

Pusiaukelyje plaukusieji pastebėjo vokiečių karo laivą, nuo kurio nebuvo jokios galimybės nei pabėgti, nei pasislėpti. Jam artinantis Kairys jūroje paskandino vežtuosius dokumentus. Gottlando kryptimi plaukusieji 'žvejai' vokiečių karo laivo igulai matomai atrodė įtartini, todėl jie liepė jiems persėsti į karo laivą, nuvežė į Liepojo uostą ir atidavė tenyščiam Gestapui. Kairį ir jo palydovus Gestapas pasodino į kalėjimą. Iš Kauno atvykęs Gestapo pareigūnas stebėdamas suimtuosius per kalėjimo durų langelį 'žvejo' Kairio neatpažino. Sovietų kariuomenei pradėjus Liepojaus prietilčio puolimą, suimtieji lietuviai 'žvejai' buvo pervežti į Gdynią netoli Dan cigo ir ten internuoti stovykloje. Iš ten gavau ir Kairio laiškutį su prašymu jam padėti išeiti į laisvę. Jam pasiunčia Sajungos vardu telegramą vokiečių kalba, ji kviesdamas skubiai atvykti į Berlyną užimti tarnybą. Tos telegramos užteko stovyklos viršininkui, kuris pats įsodi-

no Kairį į traukinį ir palinkėjo laimingos kelionės, tokiu būdu Kairį pasitikome Berlyne. Čia jis įsijungė į Vliko Užsienio Delegatūros veiklą. Iki karo pabaigos Kairys gyveno Vokietijoje nelegaliai, kurį laiką slapstėsi pas mane o vėliau, kai reikėjo trauktis iš Berlyno, jį savo globon paėmė jo partietė Sofija Lukauskaitė-Jasaitienė, kuri su vyru daktaru gyveno, regis, Hof mieste. Ten jis sulaukė ir karo pabaigos.

Galutinis Delegatūros uždavinys buvo atkurti, kai tik leis sąlygos, Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą 1945 m. sausio-vasario mėnesiais sovietų kariuomenė greitai tempu artėjo prie Berlyno. Sajungos valdybos ir Delegatūros nariai skubėjo aplėisti Berlyną. Sajungos pirmininkas Rapolas Skipitis regis dar sausio pradžioje, išvyko į Vokietijos vakarus ieškoti būstinės Sajungai perkelti. Nuolatiniai bombardavimai ir susisiekiimo su krikimas nutraukė su juo ryšius. Kai sovietų tankai pasirodė rytiniuose Berlyno priemiesčiuose, aš nutariau Sajungą ir Delegatūrą perkelti į Wuerzburgą ir vasario 15 d. su keliais dar Berlyne buvusiais bendradarbiais ir bylomis išvažiavau iš Berlyno. Sajungos reikalų vedė ja Elzė Lapėnaitė-Oželienė buvo apsisprendusi pasilikti Berlyne ir jai palikau įgaliojimą veikti kaip Sajungos įgaliotinei. Jos ir jos vyro apsisprendimas iš Berlyno nesitraukti jiems brangiai kainavo, nes atvykę pirmieji

Vaclovas Sidzikauskas

lietuviai enkavedistai į Berlyną tuojau puolėsi į Sajungos patalpas, juodu tardė, reikalavo žinių apie Berlyne gyvenusius lietuvius, juos suėmė ir ištrėmė į Sibirą. Iš ten, po 10-ties metų jie sugrižo į Berlyną ir ten netrukus mirė.

Berlyne paliko ir buvęs Žemės ūkio ministeris Jonas Aleksa, tikėdamasis galėsias sugrįžti į Lietuvą, pas ten likusią šeimą. Jis pats vienas anksčiau buvo pasitraukęs į Vokietiją, gyveno Berlyne ir beveik kasdien lankėsi Sajungoje, tačiau labai ilgėjosi šeimos. Vėliau sužinojome, kad iš Kauno atvažiavę lietuviai enkavedistai jį suėmė, nuvežė į Kauną, iš kur jis buvo ištrėmtas į Sibirą. Ir ten, nematęs anksčiau ištrėmtos šeimos, dideliame varge mirė.

Atvažiavęs į Wuerzburgą jame radau geroką būrį lietuvių, jų tarpe prof. Zenoną Ivinskį, prof. Antaną Maceiną ir Kęstutį J. Valiūną. Mėginau suburti kiek galima didesnę lietuvių Sajungos Valdybos ir Vliko Delegatūros narių skaičių. Susiradome patalpas Sajungai. Wuerzburge atskyrėme Sajungą nuo Vliko Užsienio Delegatūros ir S-gai vadovauti buvo pavesta Mykolui Tolišui, kuriam talkino Marija Žakevičienė, Elena Emaitytė ir kt. Mūsų persitvarkymo darbą kuriam laikui pertraukė šurpulis Wuerzburgo 1945 m. kovo 16 nakties bombardavimas, sunaikinęs tris ketvirtadalius miesto. Laimingu būdu iš lietuvių niekas nežuvo, nors ir buvo slėptuvėse užgriautų, kaip kad Z. Ivinskis. Wuerzburgę sulaukėme Amerikos kariuomenės atžygiavimo ir antrojo pasaulinio karo pabaigos.

AUTOMATIC SREW MACHINE

5 years experience operating and setting up automatic screw machines is required. Must have own tools and gages, and read shop prints. Excellent wages, benefits and working conditions.

AIRMATIC-ALLIED INC.

185 Park Drive
Wilmington, Ohio 45177
513-382-1691

(37-41)

WANTED

Experienced over — the road drivers for Cleveland based team operation. You must be 25 years of age. Have at least 2 years of over-the-road driving experience, a good safe driving record and meet all D.O.T. requirements. Please Call BILL GINLEY at 216-431-8194, between 9-12 noon only. (37-41).

TOOL & DIE MAKER

Will be required to construct, repair and maintain jigs, fixtures, and progressive dies. Must be familiar with tool room machines, perform layout work, plus fitting and assembling parts as necessary. Experienced with 4 slide machines, desirable, but not required. Must have Journeyman card. Excellent fringe benefits. Make application at:

ARCO INDUSTRIES

432 E. Eliza St.
P. O. Box 667
Schoolcraft, Mich. 49087

E.O.E.

(38-39)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvį kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

S K Y R I A I:

Apple-Valley, Min. 55121	7626 W. 150 St.	Tel.: 612-132-7083
New York, N. Y. 10003	45 Second Avenue	251-5156
New York, N. Y. 10011	135 W. 14 Street	213-2583
So. Boston, Mass. 02127	389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Avenue	203-367-2863
Chicago, Ill. 60622	2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	925-2737
Cleveland, Ohio 11131	5879 State Road	881-1738
Irrington, N. J. 07111	1082 Springfield Avenue	374-6116
Grand Rapids, Mich. 19501	636-38 Bridge St. N. W.	458-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main Street	201-312-9816
Hartford, Conn. 06106	518 Park Street	216-9173
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	363-8569
Lexington, N. Y. 12152	Route 13 A	(518) 989-6712
Los Angeles, Calif. 90022	960 So. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	562-1116
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N. J. 07055	42 Monroe Street	472-6387
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	763-1818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Road	455-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	481-2750
Wappingers Falls, N. Y. 12590	Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5102
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	713-0440

PRODUCTION FOREMAN (WIRE MILL)

Due to continued expansion, we have an opening for an experienced foreman to assist in the operation of our modern facility. Responsibilities will include direction of employees to meet production schedules, training of personnel in the proper procedures of wire manufacturing and use of equipment, and when necessary, disciplining of employees through standard company procedures. Three to five years supervisory experience preferred. Wire mill experience preferred but not mandatory. 3-4 day work week. Must be willing to work any shift.

Full company paid benefit plan. Annual rate of pay \$15,000 to \$17,000. Apply in person or send resume to

AMERICAN SPRING WIRE CORPORATION

26300 Miles Road
Bedford Hts., Ohio 44146

An Equal Opportunity Employer

(39-41)

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government is staffing-up its model suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

ENGINEERING

Jet Engine Assembly & Test Engineer
Logistics Specialist

Sr. Metallurgical Engineer
Metallurgical Engineer

Manufacturing Process Engineer

TECHNICAL

Sr. Programmer
Expediter

Product Designer
SR Tool Designer

CALL COLLECT

Mr. Dean Hardesty
313 - 624-5200

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program, an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within.

If unable to call, please forward resume in confidence to:
The Personnel Department

Williams Research Corporation

2280 West Maple Road
Walled Lake, Michigan 48088

An Equal Opportunity Employer M/F

(39-40)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Rugsėjo 8 Dienos mintys (2)

Bicefaline valdžia

Jūratė Statkutė de Rosales

Bicefalinės valdžios buvimą senovės Lietuvoje jau seniai yra atžymėjusi mūsų istorikė Deveikė-Navakienė. Kiek man teko pastebėti, ši "vienos valdžios, bet dviejų valdovų" sistema nebuvo mums įprastoji nuolatinė valdžios forma, tačiau ji sporadiniai atsirasdavo ir vėl kuriam laikui dingdavo beveik visos mūsų istorijos bėgyje. Jos pirmojo atsiradimo priežastis, arba tiksliau tariant mūsų bicefalinės valdžios sistemos pradų užtikau neseniai mano rastoje kronikoje.

Kronikos pirmosios dalys aprašo rytų Europos žalva-

rio amžiaus meto politinius įvykius. Iš kronikos aiškėja, kad stambūs politiniai įvykiai tais laikais buvo iššaukti vieno ir to paties reikalavimo: gelbėtis nuo bado. Bičių išgaišimas, prastas derlius, ar, priešingai, derlinga žeme, gausūs vaisiai — yra terminai, turį milžinišką svarbą pirmuose kronikos skyriuose. Atrodo, kad labai primityvus žemės ūkis visų šeimos narių tuomet išmaitinti negalėjo. Žemė matyt buvo naudojama trilaukės sistemos keliu, ar stačiai semi-nomadinės laukų nualinimo ir "toliau ėjimo" sistemos būdu. Kroni-

ka atžymi, kad tam tikrais atvejais prisedavo rinkti du valdovų iš kart: vienas su savo žmonėmis palikdavęs saugoti gimtąsias žemes, o kitas su laimės ieškančiais pasiryžėliais imdavo ginklus į ranką ir išvykdavo užkariauti naujų žemių; tokie žygiai stengdavosi išvystyti susisiekimą ir prekybą su gimtąja žeme, o užkariautoje teritorijoje būdavo tik paviršutiniškai užmetamas savos valdžios bei kolonizacijos tinklas.

Visais atvejais, naujoje žemėje buvo išlaikomas karinis saitas ir ekonominė ištikimybė senajam kamienui, kas išeidavo į naudą abiem pusėm.

Laidas, kad abu valdovai nėra varžovai, o vienos valstybės dvi skirtingos galvos, buvo abiejų valdovų vieno-
das vardas: pav. Auregys ir

Aurikis; Duoderėdis, Duodemaris ir Duoderikis; Vailia ir Vailiamaris; ir t.t. Taikiai išrinktų dviejų valdovų tam tikra vardo dalis VISADA BŪDAVO VIE-NODA. Peržiūrėjusi visą kronikos tekstą, nesu radusi nei vienos išimties šioje taisyklėje, o pavyzdžių būta per daug, kad į juos galima būtų žiūrėti kaip į atsitiktinumą.

Surašius kronikoje atžymėtus bicefalinės valdžios atvejus ir peržiūrėjus kiekvieno tokio valdovo rinkimo būdą, teko prieiti išvados, kad senovėje mūsų valdovai greičiausiai parinkdavę savo vardą karūnacijos metu — panašiai kaip šiandieną daro popiežiai ar vienuoliai išventinimo metu. Tik tokiu būdu galima paaiškinti vienodo vardo atsiradimą tais atvejais, kai vienas valdo-

vas būdavo išrenkamas viename imperijos gale, o kitas — kitame, ir abu kronikoje yra atžymėti su tuo pačiu vardu.

Toje pačioje kronikoje, vienos valdovų šeimos visų sūnų išvardinime krito man į akį trijų brolių vienodi vardai, kurie greičiausiai tokie jau buvo parinkti nuo jaunų dienų. Sunku yra žinoti, ar tai buvo daroma politiniais sumetimais (pav. ruošiant sūnų į busimą "rinkimą kaimą" kandidatuoju į tėvo sostą), ar tai būta tam tikros tuometinės socialinės sistemos, pagal kurią vyresniam sūnui iš anksto buvo skirta tėvo žemes paveldėti, o ant-rasis buvo ruošiamas karinės ekspansijos pareigoms.

Kokia buvo tikroji vienodo vardų parinkimo prie-
(Nukelta į 6 psl.)

\$5.10 nukels jus į užjūrius.

Pigiausias būdas aplankyti užjūrius yra tiesioginis skambinimas.

Kainuoja tik \$5.10 plus taksai į daugumą Vakarų Europos kraštų (Italija, Vokietija, Belgija).

Airija kainuoja tik \$4.05 plus taksai.

Šios žemos kainos yra nakties metu nuo 5 p. m. iki 5 a. m. ir visą dieną sekmadienį.

Kitame pasaulio krašte? Skambinimas į Japoniją kainuoja tik \$6.75 plus taksai.

Šios kainos yra iš bet kurios vietos U. S.

(išskyrus Aliaską ir Hawajus).

Mūsų operatoriai padės jums ir gaus telefono numerius jeigu jų neturite.

Arba laiko sutaupymui pasitikrinkite ar jūs galite skambinti tiesioginiai. Pasižiūrėkite Call Guide sekcijoje, pradžioje jūsų White Pages knygoje.

Jeigu jūs turite draugus ar gimines užjūriuose, kodėl nepaskambinti jiems šianakt?

Užtrunka tik kelios minutės atsidurti tenai. Telefonu.

Ohio Bell

(9)

ANDRIUS MIRONAS

Kalifornijos įdomybės

SAN MIGUEL MISIJA

Už Atascadero ir Paso Robles miestų mažame San Miguel miestelyje (apie 1000 gyv.) nesunku atrasti ir šešioliką San Miguel Arcangel misiją, statytą 1797 metais. Ši misija turi bene ramiausią istoriją, tebesitęsiančią dabar. Dėka to gerai išsilaikė ir patys pastatai, bažnyčia ir ilgas vienuolyno pastatas. Iš kalnų 40 mylių vežioti medžiai iki šiol tvirtai prilaiko bažnyčios lubas, o sienos išlaikė geras spalvas, nė karto neatnaujinant.

Tik šešeriems metams praslinkus po misijos įsteigimo, San Miguel misija turėjo virš tūkstančio atverstų katalikų indėnų. Pastutinis misionierius mirė 1840 metais ir po to šešeriems metams praejus visi pastatai buvo parduoti kartu su plačiais laukais ir sodais. Tik 1878 metais bažnyčios atstovai atgavo nuosavybės pastatus ir pradėjo restauruoti, o nuo 1928 metų valdymas vėl perduotas pranciškonams.

Iš kelio pusės atitvertas žemai tvora pastatas atsinaujino raudonų čerpių stogais, bet bažnyčios fasadas labai paprastas, net primityvus - be varpinės ir tik su mažu sodu. Nuo žemės drebėjimo 1812 metais, kuris čia buvo mažiau juntamas, priekinėje bažnyčios sienoje, virš įėjimo, liko didelis plyšys, bet visas pastatas atlaikė virpėjimus.

Sode puikus fontanas, su masyvia dviguba taure ir aplinkiniu baseinu, teikia jaukų išpūdį, nes vis dar veikia, tik pastato vidaus sienos ir jo kolonos reikalingos remonto ir dažymo. Įvairūs kaktusai ir medžiai teikia grožio, bet auga ne visai tvarkingai.

Į vakarus nuo San Miguel miestelio, apsupti neaukštų kalnų (iki 3,000 pėdų), tarytum du broliai, išsidraikę aukštumoje, tyvuliuoja du ežerai - Lake San Antonio ir Lake Nacimiento, taip pat su vandens sporto ir žvejybos malonumais. Arčiau pajūrio iškyla aukštesnių kalnų grandinė, kuri ne visur turi perėjimus, todėl, norint vėl vandenyną pasiekti, tenka grįžti atgal ir, pravažiavus Paso Robles, pasukti į 46 Kalifornijos kelią, į vakarus.

Kalifornijos 46-ju keliu, arba iš San Luis Obispo bei iš Morro Bay keliaujant Nr. 1 keliu, pasiekama

BICEFALINĖ VALDŽIA...

(Atkelta iš 5 psl.)

žastis — nežinau, tačiau negaliu nepastebėti tos pačios sistemos pritaikymo Algirdo ir Kęstučio šeimose. Iš tiesų, jei Algirdas ir Kęstutis sekė kronikoje pastebėtų tradicijų, tektų priėti išvados, kad Algirdo sūnus Jogaila buvo skirtas tėvo žemių "butšaknies" pareigoms, o jo brolis Skirgaila antrojo valdovo vaidmeniui, lygiai kaip Kęstučio sūnus Vytautas, Tautvidas ir Butautas buvo iš anksto skirti bendro valdymo pareigoms.

Skirgailos ir Vytauto kruvinos varžybos dėl Didžiojo Kunigaikščio karūnos tuomet gal iškiltų kiek skirtingoje šviesoje, negu ta, kuria mes užtinkame XX-to amžiaus istorijos vadovėliuose?

(Bus daugiau)

San Simeon ilanka, prie kurios dabar stūkso keli viešbučiai ir įrengtas specialus rajonas bilietams pirkti į garsiąją San Simeon pilį, nes nuo čia pradėdama ekskursijomis apžiūrėti ir autobusais vežama į kalnus.

SAN SIMEON PILIS

'Los Angeles Examiner' dienraščio ir daugelio kitų Amerikos miestų sensacinės spaudos leidėjas William Randolph Hearst nuo šio šimtmečio pradžios pradėjo rankioti iš visų pasaulio kampų meno ir architektūros kūrinius. Savo įsigytame dvare prie San Simeon, jis sugalvojo aukštai kalne pastatyti didelius rūmus, o jo skaitlinguose kambariuose iškabinti meno paveikslus, apstatyti senosios Graikijos ir Romos skulptorių stovyklomis ir įrengti viduramžių karalių miegamuosius.

Per 50 metų šioje La Casa Grande pilyje sutelkta labai daug meno turtų. Hearstui mirus, jo įpėdiniai nenorėjo laikyti ir savo lėšomis prižiūrėti brangiai kainuojančią pilį, todėl milijonus dolerių kainuojančias vertybes perleido Kali

fornijos valstybei, kuri čia įsteigė W.R. Hearstui atminti Tautinį Paminklą, o prižiūros išlaidoms padengti ima iš turistų tam tikrą mokestį už pilies apžiūrėjimą. Kai kas nepatenkinti, kad Hearst kadaise žavėjosi totalitarizmu ir varė smarkią akciją prieš Tautų Sąjungą, o po vizito pas Hitlerį savo leidžiamuose dienraščiuose buvo pradėjęs spausdinti eilę nacių pro pagandos ministerio Goeringo straipsnių, bet turėjo tai nutraukti. Hearst buvo Amerikos nesikisimo į Europos reikalus šalininkas tačiau iš jos išsivežė daug meno turtų ...

San Simeon pilis graži, nėra abejonių. Gražu pasižiūrėti į prancūzų stiliaus, garsių žmonių naudotus baldus, melsvo marmuro plytelių išklotą ir balto marmuro stovyklomis apstatytą maudymosi baseiną šalia namo. Gal šiame balseine pats Hearstas ir retai maudydavosi, nes būdavo nuolat užimtas - juk didelėje salėje turėjo filmų teatrą ir telefonais palaikė nuo latinų ryšį su savo spaudos imperija. Pilyje visur kolonos, auksas, sidabras, baldachimai, pliusas ir ...

Los Angeles lietuviai laukia muzikinės legendos 'Gilanda'

Kalifornijos Lietuvių Operetės Ansamblio drąsus užsimojimas pastatyti visai originalią lietuvišką operetę, kurioje viskas būtų savas, pagaliau tampa kūnu.

tyla. Nuo sienų žvelgia senovės karalių ar riterių bei jų žmonių veidai, tapyti Rubenso, Rafaelio Santi, Leonardo da Vinci ar kitų dailininkų. Pasieniais biustai ir pilnos figūros nuogųjų graikų ar romėnų o sienose, palubėse ir iš lauko įdėti architektų darbai sudaro visą muziejaus rimtį. Stebėtina, kaip galėjo magnatas Hearstas gyventi šiuose kambariuose, kaip galėjo jaustis beveik vienas juos lytėdamas ir matydamas.

Teko du kartus būti šioje pilyje, bet trečią kartą tikrai neverta ten žengti, nebent tik atvykusiems svečiams norint parodyti ir kartu pasigėrėti. Nemačiusiam iš arti, ir pirmą kartą matant, visa tai vistiek palieka labai gilių išpūdį. Džiugu, kad Kalifornijos valstybė perėmė globoti visiems žmonėms priklausančius meno turtus.

Bepigu buvo eiti pramintais keliais, statant tokį Čigonų Baroną, bet bandant išvesti į sceną visai naują veiklą ir nugalėti gausias kliūtis darbas retkarčiais ne juokais buvo pradėjęs gąsdinti. Nes čia susiduriama jau ir su orkestracijos problema ir su paties orkestro gavimo sunkumais.

Šiai puikiai muzikinei legendai "Gilanda" muzikė Ona Metrikienė panaudojo rašytojos Nijolės Jankutės Užubalienės "Kūlgrindos" libretą, kuris jau kartą į sceną buvo išvestas muziko Aloyzo Jurgučio Dainavos Ansamblio pastatyme. Todėl bus dvigubai įdomu išgirsti skirtingą kito muziko priėjimą prie tos pačios temos, juo labiau turint galvoje tokius nepaprastai skirtingus pasaulius, iš kurių abu kompozitoriai atėjo. Aloyzas Jurgutis augo ir brendė Lietuvoje, ten suaugo su mūsų tautosaka ir su lietuviško kaimo dvasia, kai tuo tarpu Ona Skiriutė-Metrikienė Lietuvą pamilo tik per savo tėvų prisiminimus ir savo tėvų krašto nėra mačiusi. Nežiūrint to, mus kiekvienam žingsnyje stebina toks nuostabiai lyriškas ir lietuviškas jos muzikinis žodis. Šiame veikalė matysime Joninių fone suskambančią amžinojo meilės trikampio temą, čia pražydės paslaptingas paparčio žiedas ir pateks ne į švelniosios Kastytės, bet į laumės Gilandos rankas.

Spektaklis bus gausus solo dainomis, duetais, ir spalvingais choris, dalyvaujant visai eilei vietos mėgiamųjų solistų ir įvedant keletą naujų veidų. Režisuoja Algimantas Žemaitaitis, padėjėja Danutė Barauskaitė, palydės Youth Symphony West orkestras, diriguojant Barry Brisk. Dalyvauja solistai Janina Čekanauskienė, Birutė Dabšienė, Antanas Polikaitis, Rimtautas Dabšys, Antanas Pavasaris, Kleva Vidžiūnienė, Liucija Mažeikienė, Jonas Petronis, Vytenis Dūda, Bronius Seliusas ir Henrikas Paškevičius, be to, ypač stropiai ruošia nuotaikingas dainas choras, gi jaunimas jau beveik trypsi, belaukdamas eilės šokiui. Dekoracijos Pauliaus Jasiukonio, rūbai S. Koronkevičienės.

Spektaklis įvyks spalio 28 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. ir spalio 29 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Lincoln Jr. High School patalpose, Santa Monica. Darbas milžiniškas, todėl linkime Los Angeles Operetei sėkmės ir ištvermės. (rkv)

the new attitude is furry

Great fur et ceteras add to the good life

Breeze through fall and watch the fur fly! Accessories rise to the occasion, bristling with excitement at the new ways to wear them. Toss on a boa or fling, make headlines in a wrap hat, muffle the wind in a shawl, vest or muffler. Indulge! These little extras, \$15 to \$2200. Find natural or dyed fox, opossum, raccoon in our Fur Boutique on 3 downtown heights. Fur products labeled to show country of origin of imported furs.

may company m

LPN'S OR RN'S NEEDED — for part-time weekdays and weekends. 1-3 & 3-11 shifts. Call between 9 weekdays for appointment. (717) 755-6454

(38-45)

PERPETUUM MOBILE

Dabar šventoji lotynų kalba išguita iš bažnyčios, bet dar daug kas atsimena lotyniškus posakius. Gal būt kas atsimena, kad "perpetuum mobile" posakis reiškia amžinąjį judėjimą. Jūda, krūta koks nors objektas ir nesustoja judėjęs, krutėjęs per amžių amžius.

Pesimistai tuo posakiu nepasitiki. Jie net tvirtina, kad viskam yra pabaiga.

Pesimistų tvirtinimą, kad iš viso nėra "perpetuum mobile", nesunku sugriauti dirstelėjus į Artimųjų Rytų derybų karusėlę. Netiktai pasaulinėje spaudoje, bet ir, išmintingesnėje už tą spaudą, mūsų spaudoje, amžinai mirga Sadato, Begino ir Carterio vardai, o paskui, iš kito galo, Carterio, Begino ir Sadato vardai. Taip kasdien! Artimųjų Rytų politinio cirko ciklai yra perpetuum mobile tezės įrodymas. Žinovai apskaičiavo, kad Artimųjų Rytų reikalui parašyti straipsniai, kartu juos sudėjus, užklotų netiktai ginčijamas žemes, bet visas arabų ir žydų žemes, kartu jas sudėjus.

Pesimistų tvirtinimą, kad "perpetuum mobile" esanti fikcija, sugriaua lietuviškų veiksmų nuolatiniai tarpusavės vienybės ieškojimai. Juk metų metais skaitome apie tuos tarpusavės vienybės ieškojimus, atradimus ir vėl vos ne vos už uodegos sugautos vienybės praradimus. Žinovai apskaičiavo, kad veiksmų vienybės temomis prirašyto popieriaus užtektų trigubai užkloti Lietuvos teritoriją.

Prie perpetuum mobile reiškinio priklauso nuolatiniai koliojimaisi garbingoje aisčių palikonių spaudoje. Nuolatiniai pastovūs yra

perpetuum mobiliukai ir literatūrinėje kritikoje: žmonės iš anksto jau žino, kas apie ką ir kaip rašys: ką prakeiks, ką guldys į laurų patalus...

Perpetuum mobile mūsų kieme reiškia amžiną stagnaciją: kas ką keikė vakar, keiks ir rytoj. Pastovumas...

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

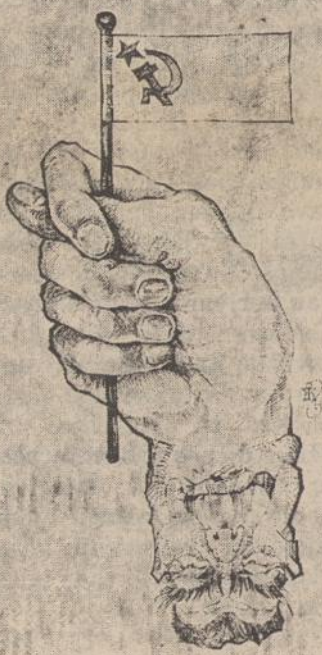
— Va, vieną žvejybos laivą sovietai pavadino Liudo Giros vardu, — stebėjosi nustebęs vyras.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Silkių vagystėmis prie norvegų kranto sovietai nori pagerbti sovietų literatūrą.

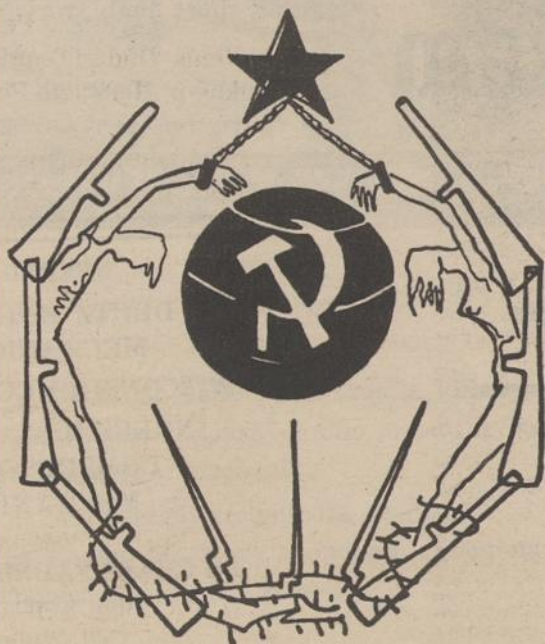
★

— Gera turėti šimtą draugų, svajojo vienas ponas.

Asmens laisvių interpretacija
tai

Trijų pirštų kombinacija.

Taip tarybinė valstybė rodo žvėrišką galybę. Šitie kontūrai pašėlę žūdo mūsų Lietuvėle.

DĖMESIO: ČIA VEIKIA SOVIETINIS "TEISMAS"

...Sadūnaitė, Petkus, Lapienis, Pranckūnaitė...

...šimtai kitų...

Kur jūs, Helsinkio signatarai? Atsiliėpkite gi...

AUSRELĖ LIČKUTĖ

BALADĖ APIE JONĄ

Sėdi Jonas Marquetparke, geria alų su pūta — visą naktį vyras knarkė po sunkių sapnų našta.

Štai draugų mažėjas luomas — pramatyk dienas klaidias — vieną šaukia Abraomas, kitas Floridon lekiąs.

Reik parinkt kelionei vietą, svarsto Jonas prie alaus: skrist į vietą neregėtą, kur nė velnias nesugaus.

Kur jis bus saugus ir drūtas per ilgas-ilgas dienas — kur varvės alučio pūtos, kur mylės kitų žmonas.

Skrido, bluosto nesudėjus: štai Miami atgaiva! O ant plažo, kur tiek fėjų, tarė giltinė: "Eiva!"

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Geriau turėti šimtą dolerių, tada turėti šimtas vieną draugą.

★

— Argi tie akademikai, kurie kvietė žydus į pabaltiečių apspiaudymo simpoziumą, įrodė savo akademizmą? — pyko patriotas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Tie akademikai įrodė savo infantilizmą.

★

— Kodėl taip bārasi tie Petraičiai? — spėliojo viena smalsi ponė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Petraitienė nori būti egzilinės vyriausybės ministeriene, bet Petraitis vis nedrįsta kandidatuoti į ministerius.

★

— Va gi, šis veikėjas juoda spalvą vadina balta! — pastebėjo susirinkimo dalyvis.

Čia priėjo Kadziulis ir

tarė:

— Tai įprotis. Taip vadinti spalvas jis įprato proteguodamas Helsinkį ir Belgradą.

ŽINOTINA

Seni ir iki šiol nepanaukinti įstatymai Dėdės Samo šalyje.

Minesotoje praeivis privalo nusiimti kepurę susikęs karvę.

Idaho valstijoje negalima vaikščioti gatvėje su niuria veido išvaizda.

Kalifornijoje negali lupti apelsinų viešbučio kambary.

Minesotoje negalima ka-

binti ant virvės moteriškus apatinius greta vyriškų.

Arkansas valstijoje negalima gatve vesti karvę, užrišus jai akis.

Kentuckyje žmona neturi teisės be vyro leidimo perstatyti baldus kambaryje.

Ohio — kiekvienas gyvulys, sutemus, privalo turėti prie uodegos prikabinatą žiburį.

Michigane negalima prie gatvės hidranto pririšti krokodilą.

Detroitėje negalima miegoti vonioj.

Brooklyne negalima vonioj nakvindinti beždžiones.

Denvere draudžiama gatvėj pasirodyti su kauke.

New Yorke negalima kurtuoti traukinį.

Virginijoje draudžiama kutenti merginas.

Maine valstijoje negalima viešai nusišnypsti.

Mississippi — negalima drambliaus girdyti alumi.

Oxforde (Ohio) — moteris negali nusirengti prieš vyriškio portretą.

Kentucky — moteris gali pirkti skrybelę tik tada, kai tą skrybelę buvo užsidėjęs jos vyras.

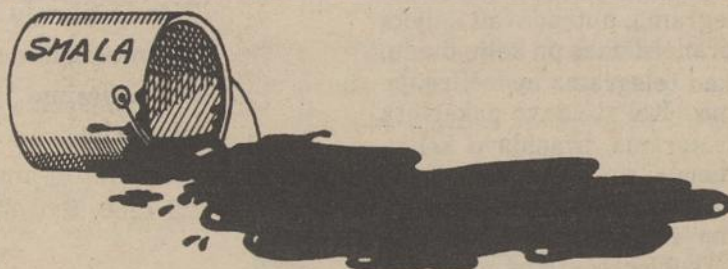
Oregone draudžiama užėiti į viešą išvietę būnant su pačiūžomis.

Missouryje — moteris negali teisme megzti.

Šiaurės Dakotoje negalima savo knarkimu prikelti kaimyno.

ORO BIULETENIS

Spalio pabaiga pasižymi tradiciniais romano rankraščių krituliais Chicagoje. Ankstyvo rudens šalna kausto ištryptus vasaros stovyklų takus. Neretai šalna padengia vasaros veikėjų veiklą, nes nutrūko karšti pokeriniai susitikimai prie stovyklų stalų. Plačioje erdvėje tarp Chicago ir New Yorko plazda bendruomeniniai debesys, pro kuriuos vis dar neprasimuša naujos bendro o m e n i n ė s žvaigždės spinduliai. Stovykloms ir įvairioms plačioms manifestacijoms dingus, užregistruotas kalbų bei prakalbų potvynių atoslūgis. Savo laiku buvo tvirtinta, kad Nemunas teka per Atlantą, bet vasarinių stovyklų kalbų griaustiniai valandų valandomis įtikinėjo jaunimą, kad Nemunas įteka į Baltijos jūrą. Žodinių kalbų ciklonai pamažu pergimsta į balinių orkestrų vėtras, kurios kiaurai perpučia baliauninkų nuotakas ir kojas.

Paskutinė priemonė diskusijoms laimėti...

Stasys Lozoraitis Lietuvos Diplomatijos Šefas *Dr. Albertas Gerutis* (4)

DIPLOMATINIŲ ATSTOVŲ LAIKYSENA OKUPANTO ATŽVILGIU

Kai kam galėjo kilti klausimas, kodėl diplomatiniai atstovai nepareiškė protesto tuoju pat, kai sovietų kariuomenė įžengė į Lietuvą. Pasiuntiniai teisingai įvertino padėtį, susidariusią po sovietų ultimatumo, laikydami Maskvos žygį paprasta karine okupacija ir sovietinio imperializmo padiktuotu aktu. Jie neturėjo iliuzijų dėl tikrųjų Kremliaus kėslų Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių atžvilgiu. Jie ultimatumu teisingai įžiūrėjo Maskvos imperialistines užmačias, siekusias aneksuoti Baltijos valstybes, pasinaudojant kito tokio pat imperialisto - nacionalsocialistinės Vokietijos - palaiminimu.

Bet Maskva savo tikslams įgyvendinti pasirinko klasos ir tikrųjų tikslų dangstymo kelią. Nors visiems įvykių stebėtojams buvo aišku, kad Maskvos pastatytoji 'liaudies' vyriausybė neturėjo sprendimo laisvės ir tebuvo okupanto įrankis, bet pirmojo fazėje dar bent paviršutiniškai buvo sudaromas išpūdis, kad tiesiogiai neprasilenkiama su galiojusiomis teisinėmis normomis. Jeigu pasiuntiniai būtų tuoju pat pareiškę protestus ir tuo pačiu nutraukę ryšius su centru, jie galėjo išprovokuoti Kauno užsienių reikalų ministerijos reakciją ir jiems grėsė pavojus, kad jie bus atšaukti iš pareigų ir pakeisti prosovietiniais pareigūnais. Be abejo, Kaunas ir be pasiuntinių demonstratyvinio pasisakymo prieš maskvinis emisarus ir jų lietuviškuosius įrankius galėjo pasiuntinius ir visą personalą atšaukti, bet, matomai, naujieji valdovai nesusigriebė skubiai veikti ir išnaudoti padėtį.

Savo man rašytame laiške (1975.III.19) S. Lozoraitis ilgėliau sustojo ties diplomatiniais atstovams grėsusiu pavojumi, kad kvistlinginės prosovietinės kauniškos vyriausybės galėjo būti atšaukti:

'Čia pažymėtina, kad jeigu Paleckis būtų kurį mūsų atstovą atšaukęs, buvo pavojus, kad atitinkama svetima vyriausybė šį administracinį aktą būtų pripažinusi.

Kažkodėl Paleckis tokių priemonių nesiėmė, o veikė kitu būdu. Būtent, užsienių reikalų ministerija telegramomis šaukė atstovus į Kauną padaryti pranešimą. Niekas mūsų šitų įsakymų nevykdė.

Aš, pavyzdžiui, gavęs telegramą, nutęsėdavau dalyką pranešdamas po kelių dienų, kad telegrama nedešifruojama. Kol atėdavo pakartota telegrama, praėdavo kelios dienos, po to vėl telegrafavau, palaukęs, kad telegrama supainiota'.

Tokios taktikos tikslą S. Lozoraitis laiške patikslino šitaip: 'Šitokiomis aplinkybė

mis Lietuvos atstovams kilo problema išsilaikyti savo postuose taip ilgai, kad galėtų pareikšti atitinkamoms vyriausybėms protestus prieš Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimą oficialiai kaip teisėti bei pripažinti atstovai.

Toliau ministras savo laiške rašė: "... 'Liaudies seimo' nutarimas dėl Lietuvos įjungimo į Sov. Sąjungą buvo ta riba kurioje Lietuvos atstovai turėjo pareikšti protestus svetimom vyriausybėms. Mano nota ministrui Ciano buvo pasiūsta liepos 22 d. Be to, buvo pasiūsti protestai Kaunan prieš kalbamą 'seimo' nutarimą'.

Be abejo, ne Lietuvos diplomatinio atstovų interesas buvo pagreitinti laukiamą Kauno reakciją. Todėl diplomatijos šefas, susitaręs su kitais pasiuntiniais, nusistatė viešo protesto akciją pradėti tiksliai po to, kai okupantas atvirai priims nutarimus, nukreiptus prieš Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Tas momentas atėjo, kai vad. 'liaudies seimas' nutarė Lietuvą paversti sovietine respublika ir ją įjungti į Sovietų Sąjungą. Tai įvyko liepos 21 d., ir jau tą pačią dieną pasiuntinys Berlyne K. Škirpa iškėlė Vokietijos užsienių reikalų ministerijai protesto notą, o beveik visi kiti pasiuntiniai tai atliko kitą dieną, liepos 22 d. Taip pasiuntinių buvo nusistatyta, suderinus laikyseną. Panašiai apsispresė dėl pasiuntinių asmeninių protestų prieš okupantus, pasiunčiant telegramas Kaunan užsienių reikalų ministerijos adresu. Telegamos pasiūstos atvirai, be šifro, kad bent pašto val-

dininkai galėtų jas pasiskaityti.

Komunisto P. Glovacko vadovautoji užsienių reikalų ministerija ne tik pasiuntinių atšaukimu iš pareigų bei pilietybės atėmimu ir turto konfiskavimu reagavo į protestus dėl Lietuvos valstybės sužlugdymo. Ministerija bandė ir kitais būdais sutrukdyti tolesnę pasiuntinių veiklą. Taip, pav., atsitiko Berne, kur gauta telegrama, kuria įsakyta to meto pasiuntinybės sekretoriui dr. Albertui Geručui perimti iš pasiuntinio dr. J. Šaulio pasiuntinybės vadovybę. Susitarus abiems suinteresuotiems asmenims, Kaunui buvo atsakyta, kad A. Gerutis staigiai sunkiai susirgęs ir išvykęs gydytis į kalnus. Netrukus A. Gerutis išvyko į Berlyną, kur su pasiuntiniu K. Škirpa tarėsi dėl tolesnės veiklos Lietuvos išlaisvinimo reikalais. Pasitarimų metu, tarp kita, buvo nusmaigytos Lietuvos Aktyvistų Fronto gairės, organizacijos, kuri suvaidino svarbų vaidmenį pastangose išvaduoti Lietuvą iš bolševikinės okupacijos ir atgaivinti valstybės nepriklausomybę.

Pagal okupanto direktivas kauniškos užsienių reikalų ministerija bandė ir kitais būdais sutrukdyti pasiuntinių veiklą. Kai šio leidinio autorius netrukus po raudonosios armijos įgyjimo Lietuvon nuvyko Berlyną, tenykštėje pasiuntinybėje keliais atvejais lankėsi Andrius Bulota, atentato prieš prof. A. Voldemarą dalyvis. Sovietams užėmus kraštą, jis iš emigracijos grįžo Lietuvon ir dirbo užsienių reikalų ministerijoje. Berlyne A. Bulota kalbino kelis pasiuntinybės valdininkus, kad perimtų iš pasiuntinio K. Škirpos pasiuntinybės vado-

CLEVELENDO RAMOVĖNŲ CHORUI PENKERI METAI

Rodos, dar nesenai šventėme Lietuvos kariuomenės 55-kių metų sukaktį ir ta proga Clevelendo visuomenė išgirdo naujai susitvėrusį dainos vienetą — vyrų chorą. Nors čia nuo seno veikė gausus narių skaičiumi Čiurlionio ansamblis ir veiklus vyrų oktetas, tačiau naujojo chorinio vieneto pasirodymas buvo visų priimtas labai nuoširdžiai. Nesigailėta pagyrimų, linkėjimų ir draugiškų pageidavimų, kad šis choras ilgai gyvuotų ir testų savo dainos darbą.

Ramovėnų vyrų choras įsikūrė 1973 m. rugsėjo 12 d. Pačią įkūrimo mintį davė tuometinis Ramovės skyriaus pirm. A. Jonaitis, kuris, norėdamas išpūdingiau paminėti Lietuvos kariuomenės 55-kių metų sukaktį, paprašė muz. J. Kazėną tai progai suorganizuoti vyrų chorą. J. Kazėnas šiai min-

vybę.

Panašiais tikslais Berlyne ir Berne lankėsi Juozas Jurginis, okupacijos pradžioje patapęs užsienių reikalų ministerijos bene politikos departamento direktorium. Ir kaip pasiuntinys dr. J. Šaulys pasakojo, jis Jurginio kažkokius įgaliojimus, kuriais siekta sustabdyti pasiuntinybės veiklą, iškėlęs į savo stalčių. Taip emisaras turėjęs išvykti nieko nelaimėjęs. Aš pats tuo metu buvau Berlyne, tad su emisaru neteko susitikti. 'Mažoji Lietuviška Enciklopedija' apie Jurginį tik lakoniškai pastebi, kad jis, okupacijos pradžioje dirbęs užsienių reikalų ministerijoje, 'kaip jos bendradarbis lankėsi Vokietijoje bei Šveicarijoje'. Enciklopedija nepatiksina lankymosi tikslo.

Čiai mielai pritarė. Gyvai talkininkaujant senam dainos mylėtojui A. Kavaliūnui, jis pradėjo individualiai kviešti vyrus į kuriamo choro gretas. Pakviesta, maloniai sutiko savo pagalba prisidėti, akompanuoti ir pian. G. Karsokienė. Organizavimo vaisiai buvo geri. Pirmajame pasirodyme Lietuvių Namų salėje dalyvavo 21 choristas ir 3 jauni akordeonistai.

Visuomenei pageidaujant ir Ramovės skyriaus pirm. A. Jonaičiui pažadant skyriaus nuolatinę paramą, vyrų choras, nors ir nelengvomis sąlygomis, tęsė savo darbą iki šių dienų. Girdėjome jį Lietuvių Dienose, 16-tos Vasario minėjimuose, skaudžių Birželio išvežimų minėjimuose, ir dažnai, ypač per svarbesnes šventes, Naujos parapijos bažnyčioje. Ir štai — gal ir nepergausius, bet gana geras 5-kių metų darbo derlius: pasirodė 50 kartų. Iš jų 29 kartai bažnyčioje ir 21 viešas pasirodymas. Be vietinės veiklos buvo koncertuota ir giedota Rochestedyje, Detroite, Chicagoje, Hamiltone, St. Catharine ir Cuyahoga Falls. Pasipuošta ir gražiu darbo vainiku — išleista dainų plokštelė.

Ramovėnų vyrų choro 5-kių metų sukakties minėjimas įvyks š. m. spalio 21 d., Lietuvių Namų apatinėje salėje. Norintieji sveikinti chorą žodžiu ar raštu prašomi kreiptis į V. Stuogį; jo adresas — 17906 E. Park Dr., tel. 486-2387.

FOREMAN

For Gear Works Division of Oklahoma City manufacturing company. 5 years experience as Manager or Foreman in gear shop. Experienced in Spur Helical Worms, Brooming-Keyway, Cutting etc. Excellent chance for promotion to Manager. Also needed, Lead Machinist Come live in Oklahoma City—clean air, open spaces, low living costs & friendly people. Call collect (405) 236-3036 Weekdays 8-4. Mr. LUNG.

Equal Opportunity Employer M/F (34-43)

SKILLED & UNSKILLED
sheet metal workers, punch press operator, brake operators, shear operator, hell-rac welders.

Tel.: (914) 476-9000

(36-45)

NEEDED

**DEUTZ ENGINE
MECHANICS**

WISCONSIN MECHANICS

**INGERSOL — RAND
COMPRESSOR
MECHANIC**

AND

1st CLASS FABRICATORS

GOOD BENEFITS

Call Willie

HARLEY INDUSTRIES

4427 W. 12th St.

Houston Texas 77055

713-686-8621

(36-45)

Ar jums reikalingas kalbėtojas sekančiam renginiui?

Kodėl ieškoti kalbėtojo savo sąrašuose sekančiam grupės susirinkimui? Kreipkitės į mūsų Speakers Bureau talkai.

Mes parūpinsime labai įdomų kalbėtoją — diskusijoms vienai iš šių trijų gyvybinių aktualių klausimų:

"Kodėl mano elektros sąskaitos kyla?"

"Kas iš tikrųjų žinotina apie atominę jėgą?"

"Ar mes galime turėti geresnę aplinką?"

Mes padėsime jums įsijungti klausytojus į aktyvų dalyvavimą.

Skambinkite mums

623-1250, Ext. 696

The Speakers Bureau

A COMMUNITY SERVICE OF

The ILLUMINATING Company

Du ir pusę milijonai savaitėje yra krūva kišenpinigių. Ir tai tik pradžia.

Į namus parsinešama alga Republic Steel 9300 tarnautojų Clevelande, sudaro apytikriai \$2.5 milijono kiekvieną savaitę. Pinigai ateina pardavus Republic gaminius krašte ir daugumoje laisvojo pasaulio.

Iš mūsų tarnautojų kišenių šie pinigai pradeda cirkuliuoti po visą miestą, mokant už gėrybes ir patarnavimus.

Truputis Republic Steel pinigų
yra jūsų kišenėje

Jie randa kelia į įvairiausias kišenes, kai mokama už viską — nuo maisto ir batų iki gydytojų ir mechanikų.

Kai pinigai cirkuliuoja aplink Clevelandą, tai duoda ekonominį gyvenimą žmonėms, kurie čia gyvena.

Kaip mes naudojame savo kišenpinigius.

Namo parsinešama alga yra tik dalis fakto.

Normalioje biznio savaitėje Republic Steel išleidžia kitus \$6.5 milijonus perkant gėrybes ir patarnavimus, iš įvairiausių rūšių kitų kompanijų. Daugumoje iš jų vietinės.

Mes perkame nuo segtukų iki
geležies rūdos

Tie pinigai tada pasidaro kišenpinigiais tūkstančiams kitų Clevelando darbdavių ir tarnautojų. Jie savo ruožtu padeda pinigams judėti, mokėdami už jiems reikalingus ir norimus dalykus.

Reikia daug kišenpinigių, kad užmokėti "fringe benefits" ir taksus.

Republic Steel Clevelande moka virš 2.5 milijonus savaitėje už "fringe benefits" ir taksus.

"Fringe benefits" reprezentuoja skirtingą rūšį kišenpinigių mūsų tarnautojams ir jų šeimoms.

Taksų pinigai moka už didelės apimties viešus patarnavimus, kurie paliečia jūsų ir taip pat gyvenančių jūsų aplinkoje.

Jei pažiūrėsit kur pinigai eina,
suprasite svarbumą

Patarnavimai kaip ugniagesių ir policijos apsauga. Mokyklos ir mokytojai. Viešieji keliai. Sveikatos apsaugos ir pašalpos agentūros.

Tai sudaro krūva kišenpinigių iš kurio taško bežiūrėtum. Bet tai padeda padaryti Clevelandą geresne vieta gyventi.

Geresne visiems mūsų 9300 tarnautojų esantiems čia. Ir geresnes jums.

Republicsteel

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

Stankaitytės rečitalis

Solistė Danutė Stankaitytė žinoma ne tik Chicagos lietuviams, bet ir plačiai visuomenei. Su kitais solistais ji yra apvažinėjusi visas didesnes lietuvių gyvenvietes. Chicagoje esame girdėję ją dainuojant iškilnesniuose minėjimuose ir kasmetinėse lietuvių statomose operose, pirmaujančiose rolėse. Solistė Danutė yra dažna daugelio kultūrinių renginių talkininkė.

Susidarius komitetas nori išleisti dainų ir arijų plokštelę. Plokštelės išleidimas yra surištas su išlaidomis, o pati solistė nėra iš tų turtingųjų, tad reikalinga pagalbos ir talpos iš visuomenės. Pradiniam kapitalui sukelti yra ruošiamas solistės Danutės Stankaitytės pirmas rečitalis, kuris įvyks š.m. spalio 22 dieną, 3:30 val. p.p., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir pas platintojus.

Lietuviškoji visuomenė prašoma rečitalyje dalyvauti ir bilietais apsirūpinti iš anksto.

Lietuvių Fondas

Lietuvių Fondo valdybos posėdis įvyko š.m. rugsėjo 20 d. savoje būstinėje. Dalyvavo visi valdybos nariai ir Tarybos pirm. dr. G. Balukas. Apžvelgti bėgamieji reikalai ir išklaustas išd. K. Barzduko pranešimas. Šiuo metu L. Fonde yra 4484 nariai su \$1,481,856 pagrindinio kapitalo. Šiais metais įstojo 68 nauji nariai, o kapitalas paaugo \$50,255.

Akcijų rinka nepastovi ir svyravimai gana žymūs. Infliacija ėda turimą kapitalą ir dairomasi dalį L. Fondo pinigų investuoti į nejudomą turtą. Sprendimą turėtų padaryti L. Fondo Taryba, kuri posėdžiui susirenka š.m. spalio 1 d.

Renginių komisijos pirm. M. Rėmienė informavo apie vajaus užbaigtųjų įvykstančių pokylių - bilietų platinimas vyksta gerai ir jau turima užsakytus 35 stalus. Vajaus proga įnašai į L. Fondą plaukia ir tikimasi pasiekti, o gal net ir pralenkti, praėjusius metus.

Pokyliui vadovauti yra pakviesta, ir sutiko, žinoma pranešėja studentė Jolita Kriaučiūnaitė, dabar ruošianti magistrą Michigan universitete.

Meninę programos dalį atliks solistė Roma Mastienė. Šokiams gros visų mėgiamas Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti Lietuvių Fondo vajuje: stoti nariais, ar didinti turimus įnašus. Nauji nariai, įnešę \$100 ar esamieji padidinę turimus įnašus, gauna 1 bilietą nemokamai.

Lietuvių Fondo adresas: 2422 W. Marquette Road, Chicago Ill. 60629, tel. 925-6897. Rezervacijas pokyliui

taip pat priima ir Vaznelių prekyba - Gift International.

Lietuvių Opera pradeda naują sezoną

Chicagos lietuvių operos vadovybė, po sėkmingo Nabucco pastatymo, pasiruošė naujam sezonui ir parinko G. Donizetti opera 'Lucia di Lammermoor', populiariai vadinamą 'Liucija'.

Su naująja opera susipažinimas įvyko š.m. rugsėjo 22 dieną Jaunimo Centro kavinėje. Valdybos pirmininkas Vytautas Radžius, darydamas pranešimą pažymėjo, kad lietuvių visuomenė operą remia, turi apie 150 mecenatų ir visi trys spektakliai būna užpildomi. Pasiruošimas operos pastatymui yra ilgas ir varginantis, o pasirodymas trumpas. Operos vadovai, solistai ir choristai įveda daug darbo ir atsisako poilsio valandų. Ypatinai iš keltinas choristų pasiaukojimas, nes jie negauna ir mažiausio atlyginimo, o patys apsimoka susisiekimo priemones. Ir taip, metai po metų, sulaukta dvidešimt trečio sezono. Džiaugiamasi, kad muzikiniai vadovai atjaunėjo ir pilni energijos: dirigentas ir meninis vadovas muzikas Alvydas Vasaitis, labai sėkmingai debiutavęs Verdi operoje Nabucco, chormeisteriai - Alfonsas Gečas (senai dirbęs su opera) ir Emilija Sakadolskienė, akomponiatorius - vargonų virtuožas Arūnas Kaminskas. Solistai: Gina Čapkauskienė, Roma Mastienė, Stefan Wicick, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Antanas Pavasaris ir Julius Savrimas. Taip pat dalyvauja stiprus ir pasižvenčęs operos choras. Scenos darbuotojai - Kazys Oželis ir Jonas Paronis.

Kaip matome, dalis solistų yra seni veteranai ir dažni ar nuolatiniai operos talkininkai, yra ir visai naujų. Režisūros klausimas dar nėra išspręstas ir ieškoma geriausios išeities. Operai dekoracijos ir kostiumai bus nuomojami iš New Yorko. Baigdamas savo pranešimą pirm. V. Radžius dėkojo visiems atsilankiusiems ir prašė paieškoti naujų choristų ir papildyti dėl natūralių priežasčių mažėjantį choristų skaičių.

Dirigentas Alvydas Vasaitis supažindino su naujosios operos turiniu ir pademonstravo iš plokštelės kai kurias ištraukas. Atrodo, kad ir ši opera turės pasisekimą.

Kompozitorius Gaetano Donizetti gyveno 1797-1848 metais Italijoje. Parašė apie 70 operų ir buvo labai produktyvus. Viena iš populiariausių jo operų yra Lucia di Lammermoor. Jo kūryba pasižymi dideliu melodingumu ir lengvumu.

Pirm. V. Radžius pranešė, kad operų pastatymai yra išlaidingi ir, nežiūrint mecenatų ir visuomenės rėmimo, duoda nuostolius. Nuostoliams mažinti yra ruošiamas loterija ir balius, kuris įvyks

Lietuvių Fondo išdininkas Kazys Barzdukas priima \$1125.20 čekį iš Kosto Dočkaus, buv. PLB valdybos vicepirmininko. Šiuos pinigus Lietuvių Fondui testamentu paliko a. a. Juozas Dočkus, gyvenęs Australijoje. J. Kuprio nuotr.

š.m. lapkričio 18 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Taip pat yra ruošiamas ir Naujųjų Metų sutikimas gruodžio 31 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Būsimos operos pastatymui yra gauta \$5,000 parama iš Illinois valstijos.

Chicagos lietuvių operos valdybą sudaro: pirm. Vytautas Radžius, vicepirm. Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė ir Jurgis Vidžiūnas, sekretorė Rūta Grauzinienė, išdininkas Algirdas Putrius ir narė Gailė Mačiulytė.

Linkime operos vadovybei ištvermės, kantrybės ir nepalaužiamos valios, siekiant išlaikyti tradiciją ir igyvendinti neeilinius užmojus. Visą lietuviškąją visuomenę kviečiame operos darbą remti aukomis, isijungiant į mecenatų eiles ir lankant spektaklius.

Operos spektakliai įvyks 1979 m. balandžio 21, 22 ir 27 dienomis Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

Pradedamas Balfio vajas

Artėjant spalvingam ir gražiausiam rudens mėnesiui spalio, kurio metu - pagal nusistovėjusias tradicijas - pradedamas vajas lietuvių šalpos reikalams, BALFO Chicagos apskrities valdyba š.m. rugsėjo 24 d. Šaulių Namuose sušaukė skyrių pirmininkų, valdybų narių ir rinkėjų susirinkimą pasitarti artėjančio vajaus reikalais. Be minėtų, šiame susirinkime dalyvavo gen. konsulė J. Daužvardienė, BALFO Centro valdybos pirm. Marija Rudienė, BALFO direktoriai, Chicagos ALTos pirm. Algirdas Jasaitis ir organizacijų pirmininkai ar jų atstovai.

Atidarė apskr. pirm. Valerijonas Šimkus ir pranešė, kad šio vajaus globėju, kaip ir kitų praėjusių paskutinių vaju, sutiko būti Midland taip. ir skol. b-vės prezidentas advokatas Frank Zogas, nors buvo išvykęs atostogų ir susirinkime negalėjo dalyvauti.

Pirmininkauti pakvietė visuomenininką Joną Jasaitį, sekretoriauti G. Giedraitytę Sudarius prezidiumą ir skyrių pirmininkams užėmusiems skirtas vietas, kun. A. Trakis sukalbėjo maldą ir pagerbė mirusius BALFO darbuotojus, atskirai paminėdamas tik prieš savaitę mirusį

buv. BALFO direktorių, žurnalistą Robertą Selenį.

Aldona Daukus perskaitė ilgą sąrašą dalyvaujančių organizacijų ir įteikusių aukų BALFui.

Kaip paprastai, gen. konsulė J. Daužvardienė rado paskatinantį žodį dirbantiems ir remiantiems į vargą patekusius lietuvius. BALFO pirm. M. Rudienė pasidžiaugė, kad darbininkų skaičius nemažėja ir kiekvienais metais sulaukiame vajui vykdyti talkininkų. Linkėjo, kad artimo meilė niekad neužgesėtų lietuvių širdyse, o balfininkai-rinkėjai nepavargtų šiame kilniame darbe. Chicagos ALTos pirm. A. Jasaitis palinkėjo sėkmingo darbo. Dar kalbėjo visa eilė organizacijų pirmininkų ir įteikė aukas.

Posėdžio metu stambesnis aukas įteikė V. ir O. Šimkai - \$250, A. ir M. Rudžiai - \$200, Lietuvos atgimimo s-ga - \$100, kiti po mažiau.

Daugelio skyrių pirmininkai pasižadėjo vajų pravest ir dar stipriau pasidaryti, kad atsverti viską ėdančią infliaciją.

Baigiant pasitarimą, pirm. V. Šimkus dėkojo spaudai ir radiui bei TV už šalpos reikalų garsinimą ir teikiamą visokeriopą paramą. Prašė lietuvių visuomenę neužtrenkti BALFO rinkėjams durų, bet juos pagarbiai priimti ir auką įteikti. Dar daug lietuvių tebevargsta šalčio Sibiro neapbrėpiamuose plotuose, daug lietuvių kenčia okupuotose kalėjimuose, koncentracijos lageriuose ar psichiatrinėse ligoninėse. Neužmirštinai ir Lenkijos okupuotoje Lietuvos dalyje gyvenantieji lietuviai. Kur tik yra reikalinga pagalbos ranka, BALFas, per turimus kanalus, pasiekia ir sušelpia.

Rinkėjai atlieka ne tik lietuvišką ir patrijotišką darbą bet padeda savo vargstančiam broliui ir ne vienam nušlusto skurdo ašarą.

Visos skyrių vadovybės buvo prašomos rinkliavą pradėti spalio 1 d., kad nesukryžduotų su LB vykdomu vajumi švietimo reikalams.

Susirinkimas baigtas tautos himnu.

Vajaus globėjo adv. Frank Zogo patvarkymu, visi susirinkusieji buvo darbščiai šeiminkinių pavaišinti gera vakariene, o ištroškę galėjo atsigalvinti įvairiais gėrimais. Šio susirinkimo metu visi

skyrė buvo aprūpinti BALFO leidiniu, kuriame yra aukotojų sąrašai ir Chicagos apskr. valdybos apyskaita. Renkant naujas aukas, šis leidinys bus įteiktas kiekvienam aukotojui. Leidinio ir kitas išlaidas, apskr. valdyba padengė iš renginių pelno o visas aukas perdavė BALFO centro valdybai.

Bostono ansamblis Chicagoje

Bostono lietuvių etnografinis ansamblis š.m. rugsėjo 23 ir 24 d.d. parodė kaimo vestuves Jaunimo Centre, Chicagoje. Palyginti jaunas ansamblis, programoje nepažymėtų kvietėjų dėka, buvo atskraidintas į Chicago ir davė du spektaklius. Ansamblis parodė ištraukas iš kaimo vestuvių papročių: šoko, pravedė žaidimus. Pavaizduota kelios scenos: jaunimas grįžta iš banžnyčios, stalo išpirkimas, svočios pyragas, marčios šokdinimas, sugultuvės, piršlio korimas ir jauniosios išlydėjimas.

Vestuvėms medžiagą išrinko ir paruošė Gita Kupčinskienė, apšvietimą tvarkė Danutė Petkūnaitė. Dalyvavo: jaunųjų pora, tėvai, dėdės, tetos, senelės, pamergės ir pabroliai, kvieslys, piršlys ir kiti vestuvių dalyviai. Pažymėtini piršlio, skaitytojo-turinio pasakoto ir kvieslio išskirtini vaidmenys.

Vienos scenos yra gyvenės ir geriau pavykusios, kitos - lėtesnės ir nuobodokos.

Ansamblio vadovai dar turi gerokai padirbėti, scenas praplėsti ir pagyvinti, nes 1 val. ir 10 min. veiksmo nepakanka užimt žiūrovams. Yra sveikintinos Ansamblio pastangos supažindinti visuomenę su išnykstančiais lietuvių vestuvinių paruošimų, tik reikia dar padirbėti ir veiksmą labiau apšlifuoti.

Chicagos visuomenė Ansamblių šiltai priėmė, nors publikos galėjo ir daugiau atsilankyti. Programoje išvardinta 28 pavidarės, tad tokį kiekį atskraidinti rengėjams sudarė finansinę riziką. Kiek teko patirti, dėl per mažo žiūrovų skaičiaus (abiejuose pastatymuose tedalyvavo 600 žmonių), rengėjai turi nuostolių, nors Jaunimo Centras neėmė nuomos. Panašaus pobūdžio renginiams reikia didesnio pasiruošimo ir geresnės reklamos. Chicagoje netrūksta įvairių renginių, tad patraukti žmones į vieną ar kitą, reikia juos įtikinti, kad tikrai verta atvykti.

Bostono etnografinis ansamblis dirba didelį lietuvišką darbą ir vertas visuomenės dėmesio ir paramos.

LATHE HAND

PART TIME

Must be skilled in tool work. Minimum of 5 years experience.

APPLY OR CALL

ELECTRO MAX MFG.

42089 IRWIN
MT. CLEMENS, MICH. 48045
313-463-1300

(39-34)

NURSES

RN's, full time (temporary or permanent), 3-11 & 11-7 shifts, Eagleville Hospital, a drug & alcohol treatment center, near Norristown. Different kind of nursing in a campus-like setting. Prefer psychiatric training. Some weekend work. One free meal per shift. Excel. fringe bfts. Call for appointment 215-539-6000, ext. 320. AA/EOE-M/R.

(38-41)

VAIZDAI IŠ DIRVOS BALIAUS

Visos nuotraukos V. Bacevičiaus

Vinclovas džiaugiasi laimėtu paveikslu. Kairėje stovi Dautas.

Raškauskienė priima laimėtą tortą "beržo šaka" iš Dauto.

DETROITO ANSAMBLIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

vadovo muz. St. Slizio pasiekta išpildymo profesionalinė linija. Už tai gauta katučių daug, daug. "Bisui" padainuota dar viena daina. Nors publika pageidavo dainuoti dar, bet puošiant menininkus gėlėmis — aprimo.

Detroito Mergaičių Vokalinių Ansamblių su jo dirigentu reikia sveikinti, kaip dirbantį gražų lietuviybės darbą, puošiantį senąją ir jaunąją lietuvių išeiviją. Didi padėka muz. St. Sliziui, kuris tokį gražų vienetą sukūrė ir, vienas išleidžiant, su kitom pradėdant vėl iš naujo, ansamblį išlaiko.

Po programos pasivažiinta, padiskutuota, pašokta grojant serbų kapelai "Svoboda".

Visą parengimo našta kantriai nešė ALT S-gos skyriaus valdyba, kurią sudaro: K. Karalis, A. Jonaitis, V. Stuogis, E. Maslauskienė, D. Ramonienė.

Inž. dr. A. Nasvytis ir muz. S. Slizys.

Dalis ansamblių. Už jų stovi ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm. K. Karalis, baliaus šeimininkas.

DIRVAI PAREMTI KONCERTUI-BALIUI PRAEJUS

Lietuvių Tautinės S-gos Clevelando skyriaus parengimas rugsėjo 23 d. Dirvai paremti buvo labai sėkmingas. Lietuvių namų didžiojoje salėje visos vietos buvo užimtose. Tas rodo, kad visuomenė mūsų laikraštį stipriai palaiko materialiai ir moraliai. Skyriaus valdyba svečiams patiekė gerą programą, kurią gražiai atliko Detroito Mergaičių Vokalinių Ansamblių, vadovaujamas muz. St. Slizio.

Loterijai buvo gauta vertingų fantų. Paminėtini laimėtojai: V. Vinclovas laimėjo dail. Šlapelienės paveikslą, dr. E. Čeičienė — metinę Dirvos prenumeratą, Liutkuvienė — Vyšniauskienės numėgstą antklodę, Pr. Razgaitis — rašyt. V. Alanto romaną "Šventaragį" 2 tomus ir J. ir A. Raškauskai didžiulį tortą "Beržo šaka" p. Staškūnienės pagamintą. Dau-

giau smulkesnių fantų atiteko kitiems banketo dalyviams. Pažymėtina, kad ponai Raškauskai, neseniai yra persikėlę į Clevelandą iš Baltimorės, kur buvo ALT S-gos skyriaus veiklūs nariai. Dabar užsiregistravo į mūsų skyrių. Sveikinime!

Geroj nuotaikoj balius tęsėsi iki 1 val. nakties. Šokiams grojo "Slobodos" orkestras, kuris yra visų mėgiamas. Banketo maistas ir patarnavimas "Gintaro" restorano.

Ruošdama šį parengimą skyriaus valdyba turėjo nuoširdžios pagalbos iš Dirvos ir J. Stempuzio, kuris per Tėvynės Garsų radiją skelbė mūsų parengimą. Loterijai fantus paaukavo: dail. Šlapelienė — aliej. paveikslą, p. Vyšniauskienė —

mėgsta užtiesalą, — Dirva — prenumeratą vieniems metams ir 6 knygas, p. Staškūnienė — tortą "Beržo šaka". Pinigais aukavo ir patys dalyvavo Petras Morkūnas — \$20, J. Stempuzis — \$12.

Loterija pravedė O. Jokūbaitienė ir V. Dautas. Bore V. Stuogiui padėjo St. Lukas ir J. Šiupinys. Lietuvių klubo vedėjas Z. Dučmanas sudarė geras sąlygas barui veikti ir davė naudingus patarimus.

Visiems čia išvardintiems skyriaus valdyba labai nuoširdžiai dėkoja. Visiems koncerto-baliaus dalyviams — svečiams dėkojame už atsilankymą tuo įvertinant mūsų pastangas.

ALT S-gos Clevelando
Skyriaus Valdyba

Maslauskienė sega gėlę muz. St. Sliziui.

B. Smetonienė ir O. Mikulskienė.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

NAUJA FARMACEUTĖ

Dalia Loreta Kalvėnaitė liepos mėn. 20 d. baigė Walne State Universitetą gaudama farmacijos mokslų bakalauro laipsnį. Dalia Universitetą baigė aukštais pažymiais ir su garbės pažymėjimu. Taip pat sėkmingai išlaikė Michigan valstijos skirtus egzaminus.

Baigusi Aušros lituanistinę mokyklą, priklausė Gabijos tunto skautėms ir dainavo jaunimo chore.

Dalia yra Salomėjos ir Leono Kalvaičių duktė. Dalia atostogas praleido San Diego Kalifornijoje pas savo brolių Erdvilą-Saulių, kuris prieš 2 metus irgi baigė Wayne State Universitetą gaudamas bakalauro laipsnį iš biznio administracijos. Erdvilas dirba Bendix kompanijoje ir už sąžiningą darbą greit gavo paaukštinimą. Sekančiais metais vėl žada grįžti į Michiganą ir studijuoti teisę.

A. A. VLADAS SELENIS

Rugsėjo 20 d. po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu buvęs L. Ž. S-gos Centro valdybos išdininkas, buvęs L. Ž. S-gos Detroito skyriaus pirmininkas, buvęs LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkas, buvęs Balfo direktorių tarybos pirmininkas Vladas Selenis, sulaukęs 65 m. amžiaus. Jis be šių organizacijų dar priklausė: ramovėnams, St. Butkaus šaulių kuopai, Dariaus-Girėno klubui, Lietuvių namams, Susivienijimo Lietuvių Ame-

rikoje 352 kuopai ir kitoms organizacijoms.

Vlado Selenio kūnas buvo pašarvotas R. G. & G. R. Harris laidotuvių koplyčioje. Rugsėjo 22 d. susirinkusieji tarp kurių trys kunigai Kazimieras Simaitis, Domininkas Lengvinas ir Viktoras Kriščiūnevičius atkalbėjo rožinį. Atsisveikinimą pravedė laidotuves tvarkiusi Jolanda Bauža-Zapackienė. Po jos, tardami vieną kitą žodį, atsisveikino ir šeimai užuojautą pareiškė LŽ S-gos Detroito skyriaus pirmininkas Stasys Garliauskas, LF vajuos komiteto pirmininkas Vytautas Kutkus, Balfo 76 skyriaus pirmininkė Centro valdybos pirmininkės Marijos Rudienės ir savo vardu Rožė Ražauskienė, savanorių vardu Jonas Šepetys, Lietuvių Melodijų radijo valandėlės vedėjas Algis Zaparackas, St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas. Garbės sargyboje stovėjo Juozas Augaitis ir Juozas Lesčinskas. Vincas Tamošiūnas ir Petras Bliūdžius buvusią prielionio karsto Lietuvos vėliavą perdavė žmonai Bronei Selenienei. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Rugsėjo 23 d. po šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, ilgos automobilių vilkstinės nulydėtas į amžiną poilsio vietą šv. Kapo kapines, kur atsisveikinimo žodį tarė dr. K. Karvelis.

Pasilikio dideliame nuliūdime žmona Bronė, sūnus Robertas, brolis Liudas, 3 seserys: Jadvyga Baltuonienė, Bronė Kaušenė ir Viktorija Gurčnienė su šeimomis. Grabnešiai pagal jo paskutinį pareikštą norą buvo žurnalistai: dr. Kazys Karvelis, Stasys Garliauskas, Pranas Turūta, Balys Gražulis, Antanas Grinius ir Alfonsas Nakas.

Velionis gyvendamas Lietuvoje nuo 1933 m. dirbo mokesčių inspekcijoje. Detroito gyvendamas buvo namų pardavimo agentas, vertėsi prekyba — turėjo krautuvę, vėliau motelį ir prieš išeinant į pensiją, nusipir-

ko netoli Dainavos žemės sklypą, pasistatė jame gražius namus ir persikėlė į juos gyventi.

Jaunas būdamas dalyvaavo sporte, o kas svarbiausia, mylėjo plunksną ir turėdamas tik 15 metų pradėjo rašyti į laikraščius. Nuo 1964 m. buvo laikraščio Draugas nuolatinis bendradarbis ir labai išsamiai ir gražiai aprašydavo Detroito lietuvių gyvenimą. Rašė kol jėgos ir sveikata leido. Jo paskutinis rašinys Drauge buvo įdėtas š. m. rugsėjo 7 d.

STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPA MINĖS SAVO VEIKLOS DVIDEŠIMTĮ

Minėjimas įvyks spalio 14 d. 6:30 v. v. Kultūros Centre, Southfield, Mich., 25335 West Nine Mile Rd.

Istorikas Jonas Švoba duos trumpą kuopos istorinę apžvalgą. Elena Juciūtė, knygos "Pėdos Mirties Zonoje" autorė skaitys paskaitą. Po jos seks svečių pristatymas ir apdovanojimai.

Meninę dalį atliks solistė Danutė Petronienė ir Chicago Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės jaunųjų tautinių šokių grupė "Vytis" vadovaujama šaulės Jasiūtės. Šokių mokytoja Violeta Atkinson. Akordeonu palydės muz. Rimas Kasputis. Po programos vaišės ir šokiai. Vaišėmis rūpinasi Adelė Poderienė; šokiams gros muz. Rimo Kaspučio vadovaujama kapela "Romantika". Kaina visiems \$10, jaunimui \$5.

Stalai ir nakvynės užsakomos: Emilija Kutkienė tel. 846-3280, Vincas Tamošiūnas tel. 843-6027. Ten pat minėjimo proga bus suruoštos ir dvi parodėlės: Elenos Jociūtės iš sovietiniame kalėjime padarytų eksponatų ir Jono Morkaus ir Kazio Sragausko foto nuotraukų.

Ant rytojaus spalio 15 d. 10:30 šauliai organizuotai su vėliavomis dalyvauja pamaldose šv. Antano parapijos bažnyčioje.

Po pamaldų sesės šaulės vadovaujamos Emilijos Kutkienės svečius vaišins kavute ir pyragaičiais.

Stasio Butkaus šaulių

kuopos valdyba kviečia Detroito ir kitų miestų šaulius ir visus kitus dalyvauti kuopos minėjime ir pamaldose. Minėjime ir pamaldose šauliai turintieji dėvi uniformas, šaulės tautinius rūbus.

NAUJAS DIRVOS SKAITYTOJAS

Leonas Kalvėnas per Dirvos bendradarbį A. Grinių užsiprenumeravo laikraštį Dirvą vieniems metams.

PAGERBTAS JUOZAS LESČINSKAS

Š. m. rugsėjo 23 d. Antaninos Jonynienės namuose A. L. Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus valdybos iniciatyva susirinko gražus būrelis draugų ir organizacijų atstovų pasveikinti ir pagerbti Juozą Lesčinską jo 75 metų amžiaus sukakties proga. Pobūvį pradėjo Tautinės S-gos Detroito skyriaus pirm. J. Švoba, pasveikindamas sukaktuvininką skyriaus ir susirinkusiųjų vardu. Teisininkas Marijonas Snapštys sveikino asmeniškai, nuo Lietuvių namų ir Dariaus Girėno klubo, Stasys Garliauskas kalbėjo radijo klubo vardu, Vincas Tamošiūnas St. Butkaus šaulių kuopos vardu, teisininkas Stasys Šimoliūnas Detroito ramovėnų ir Detroito organizacijų centro valdybos vardu, inž. Jonas Gaižutis asmeniškai ir savo šeimos varu, mokytoja Kristina Daugvydienė sveikino nuo Birutiečių.

Lietuvoje Lesčinskas buvo pašto viršininkas. Šalia savo darbo buvo aktyvus visuomeninkas. Jis dirbo nevienoje lietuviškoje tautiškoje organizacijoje. Priklausė ir vadovavo jaunaliuvių skyriams, šauliams ir tautininkams. Skaitydavo paskaitas ir stropiai platino lietuviškus laikraščius ūkininkų tarpe, kartais pats pasileisdavo pažygiuoti su spauda į kaimus.

1944 m. teko jam atsidurti švedijon. Ten pramoko švedų kalbos, dabar gauna jų laikraščių ir kartais paduoda mūsų spaudai jų ištraukų.

Detroitan Juozas Lesčinskas atvyko apie 1950 metus. Čia tuojuo įsijungė į lietuviškąją veiklą. Jis pri-

klausė Detroito lietuvių namų draugijai ir Dariaus Girėno klubui, įeidamas į jų komisijas bei valdybas. Jis yra Detroito lietuvių organizacijų centro valdybos narys, St. Butkaus šaulių kuopos šaulys, kurį laiką buvo kuopos pirmininku, Detroito lietuvių radijo klubo valdybos narys ir dažnai kalbėjo per radiją. Tautinės sąjungos Detroito skyriaus yra aktyvus narys ir ilgametis išdininkas, o kartu ir skyriaus korespondentas.

(jš)

Opportunity for Experienced TELEPHONE SPLICERS I & R

LINE WORKERS ENGINEERS

ALSO BACKHOE OPERATORS CABLE OPERATORS

Salary commensurate with experience and ability.

WRITE OR CALL:

Mr. Morris Giesler

P. O. Box 20007

Portland, Oregon 97220

1-800-547-8513

An Equal Opportunity Employer (39-44)

MACHINE SHOP SUPERVISOR

NEED SOMEONE WITH MACHINE SHOP PRODUCTION EXPERIENCE WITH ABILITY TO ANALYZE AND CORRECT PROBLEMS IN ADDITION TO DIRECTION OF WORKING FORCE.

Apply in person.

ATLAS DIE CASTING CO.

362 N. Kelly Ave.

Germantown, Ohio 45327

(513) 222-8906 (38-42)

CLASS 1 INSTRUMENT MECHANIC

We have immediate openings for fully qualified Class 1 Instrument Mechanics familiar with all aspects of pneumatic and electronic instrumentation.

Wage rate is \$9.52 per hour including C.Q.L.A. in addition to a generous fringe benefits program.

To apply, mail full resume to:

THE INDUSTRIAL RELATIONS

DEPARTMENT

HIRAM WALKER & SONS

LIMITED

P. O. BOX 2518

WINDSOR, ONT. N9Y 4S5,

CANADA (39-40)

COLD HEADING OPERATOR

ALL FULLY PAID BENEFITS PLUS PENSION. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. STEADY 58 HOURS PER WEEK.

PEERLESS INDUSTRIES

2800 Tyler Rd.

Ypsilanti, Michigan 48197

313-274-5800

OR

313-482-3900

Equal Opportunity Employer (38-40)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 EST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

MILLRIGHTS

Immediate openings available for experienced millrights. Applicants must be familiar with the repair, installation & inspection of industrial equipment. Should also be able to work with various hand powered tools, perform welding & burning skills & be able to read blue prints.

Salary commensurate with qualifications which includes a comprehensive employee benefit program. Minimum rate per hour \$7.64.

For applications contact:

EMPLOYMENT OFFICE

219-944-3416

Between 8 A.M. & 5 P.M.

or

Mail Resume to:

One North Buchanan St.

Gary, Ind. 46402

GARY WORKS

An equal Opportunity Employer

(30-39)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyruije galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2 % — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

Ansamblietės apdovanotos gėlėmis...

V. Bacevičiaus nuotr.

LMF Chicagos klubas

L.M.F. Chicagos klubo susirinkimas įvyko š.m. rugsėjo 24 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinkimą atidarė pirm. M. Marcinkienė, pasveikino po vasaros atostogų gausiai susirinkusias nares ir viešias ir pranešė apie valdybos veiklą.

Susirinkimui pirmininkavo Marija Kraučūnienė, kuri už veiklą Lietuvių kultūros muziejaus moterų sekcijoje buvo pagerbta įteikiant gėlių puokštę.

Po organizacinių darbų atarimo, Stasė Sėmėnienė parodė skaidres ir papasakojo išpūdžius iš kelionės po Egiptą.

PASKAITA APIE JAV DOLERĮ

Š. m. spalio 8 d. 3:30 v. p. p. įvyks ALT S-gos Chicagos skyriaus visuotinis narių susirinkimas Lietuvių Tautiniuose namuose. Susirinkimo metu ekonomistas Leonardas Dargis skaitys paskaitą apie JAV dolerį ir ekonominę gyvenimą. Į paskaitą maloniai kviečiami atsilankyti ir ne nariai. (ia)

MAINTENANCE MECHANICS

Immediate openings are available for experienced Mechanics to perform general maintenance and repair of automatic high speed bottling equipment. One to 3 years Mechanical experience required. We offer stable employment, competitive wage and benefit program. For appointment call:

HEUBLEIN, INC.

2500 Enterprise Drive

Allen Park, Mich. 48101

313-271-3100

An Equal Opportunity Employer M/F (36-39)

Wanted 1st Class Skilled
MACHINE REPAIR
and /or

MACHINE REBUILDER

GOOD BACKGROUND IN ELECTRICAL AND HYDRAULIC WORK. EXCELLENT PAY AND FULL BENEFITS.

APPLY IN PERSON:

PBM COMPANY

126 Groesbeck

Mt. Clemens, Mich. 48043

313-469-8336

Equal Opportunity Employer (36-42)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED

DIE SINKER

Major manufacturing company looking for die sinker, must have experience in machining, polishing and grinding of drop forging dies and trimmers. We offer permanent employment with a secure future and no layoffs. Contact: Armstrong Bros. Tool Company, 2501 Armstrong Ave., Fayetteville, Ark. 72701, Attn: Larry, 501-521-3333. (93-43)

ta. Stasė Sėmėnienė yra gera kalbėtoja ir savo kelionės išpūdžius perdavė labai vaizdžiai ir įdomiai.

Pirmininkaujanti nuoširdžiai padėkojo už vaizdingą išpūdžių pasidalinimą. S. Sė

mėnieniui įteikta rožių puokštė.

Po susirinkimo dalyvės pasivaišino pateiktais užkandžiais su kavute, ir pasidalino popietės ir vasaros atostogų išpūdžiais.

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$4.35
not \$8.00

Haircutting \$4.85
not \$8.50

BLOWER CUT & STYLING only \$8.85

Marie Ames
SOFT VELVET
Perm

\$12.95
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup
or
cap

Sale of Beauty \$9.95
Special — the famous
Nutra Perm complete
with cut.

Incl. cut
UniPerm \$16.99
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10.95
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pincurs, ever again!
Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Niekio nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kuklus 60 c. papildomas mokestis
visai sumai.

Penktadienį ir šeštadienį 60 centų daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

• **Poetas Henrikas Nagys** praeitą savaitgalį viešėjęs Clevelande pas savo bičiulius solistę Aldoną ir muz. Joną Švedus, susitiko su draugais ir šeštadienį, rugsėjo 30 d. Ateitininkų rengtame literatūros vakare skaitė savo kūrybą.

• **Ramunė Juškėnaitė** ši rudenį praves 6 savaitių gobelenų audimo kursus. Pamokos bus du kartus į savaitę. Pradžią spalio 12 d. arba spalio 16 d., dėstoma anglų kalba.

Ramunė yra baigusi valstybinę Edinboro kolegiją, Pennsylvanijoje, bakalauru laipsniu mene ir audime. Šią vasarą ji lankė Kristinos Wilson audimo kursus — Taos, New Mexico.

Dėl informacijų skambinti telefonu 321-8500. Kursai vyks High Tide / Rock Bottom patalpose, 1832 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio.

• **Salamander batų kraituvėje** laike spalio mėnesio vyksta likvidacinis batų išpardavimas: perkant 1 porą reguliaria kaina kitos dvi poros bus galima gauti už pusę kainos. Į išpardavimą įeina vyrų, moterų ir vaikų batai. Taip pat kristalų prekės bus atpigintos 20%.

SUPERVISOR FINISHING DEPT.

Needed for independent foldline carton co. Must have knowledge and be able to setup international right angle and straight line gluers. North Carolina, a/c plant, top pay and fringe benefits. Immed. opening. Call collect 919-449-7000. (39-40)

HOURLY OPENINGS

MACHINE BUILDERS

Must be able to assemble machine do hydraulic piping and read blueprints. Required to perform scraping of machine components. Must have 3-5 years experience.

ELECTRICIANS

3 years of experience required in electrical panelwiring, machine layout and assembly.

O.D. GRINDERS

3 years experience required. GOOD SALARY PACKAGE, EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

Contact: EMPLOYEE RELATIONS

BABCOCK and WILCOX
Detroit Broach and Machine
950 S. Rochester Rd.
Rochester, Mich. 48063
Phone: 313-651-9211

An Equal Employment Opportunity Employer M/F/V (37-43)

JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Must be experienced on Goss Chucks, W & S, & Kingsbury. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also

TRAINEES ACCEPTED
Steady work for qualified men & benefits.
KINCO INC.
4701 Perkins Ave.
Cleveland, Ohio 44103
216-881-1300 (33-39)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

• **Sol. Ričardas Daunoras**, prieš porą metų pasitraukęs iš Lietuvos, atvyksta į Clevelandą ir LB rengiamoje Lietuvių Dienose spalio 28 d. duos koncertą.

**TOOL MAKERS
AND
TOOL ROOM MACHINISTS**
JOB SHOP EXPERIENCE.
COLUMBIA TOOL & GAGE CO
1921 PICKWICK AVE.
GLENVIEW, ILL. 60025 (37-41)

MACHINIST
MUST BE EXPERIENCED ABLE TO SET UP AND OPERATE. DAYS, HOURLY RATE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.
MCM
1432 E. 47th ST. 216-881-1280 (34-43)

TURRET LATHE
MUST BE EXPERIENCED ABLE TO SET UP AND OPERATE. DAYS, HOURLY RATE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.
MCM
1432 E. 47th ST. 216-881-1280 (34-43)

Liepos 15 Vak. Vokietijoje susituokę Marytė Dambriūnaitė ir Andrius Šmitas, abu IV PLJK ruošos komiteto nariai.
V. Damijonaičio nuotr.

MAINTENANCE MECHANIC

Mature person required for troubleshooting and maintenance on special purpose production machines. Applicant should have good machine maintenance exp. with some knowledge of hydraulic or pneumatic systems.

SUPERIOR BRUSH CO.

3453 West 140 St.
Cleveland, Ohio

Apply between 9-11 a.m. and 1-3 p.m.

An Equal Opportunity Employer (39-45)

GENERAL MAINTENANCE

Medium sized automotive hardware supplier has an opening in its Maintenance Department.

Qualified person must possess a Journeyman's card in either electrical or machine repair. General maintenance duties are involved. Good working conditions, fringe benefits.

APPLY IN PERSON:

FERRO MFG. CORP.

1380 E. Woodbridge
Detroit, Mich.

Located 2 blocks East of Renaissance Center (39-42)

Wanted Journeymen

or

1st Class Skilled

ALL AROUND

LATHE HANDS

ALL AROUND

GRINDER HANDS

STRAIGHTENERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

FOR ALL SHIFTS.

Steady work for qualified men. Good salary and full benefits.

20TH CENTURY MACHINE COMPANY
6070 E. 18 MILE RD.
STERLING HGTS., MICH. (36-40)

**WANTED
EXPERIENCED COLDHEADEN
OPERATOR
AND SET UP MAN
EXPERIENCED CENTERLESS
GRINDER**

ALSO

JOURNEYMEN

MACHINE REPAIRMAN

With experience in rebuilding and repairing machines.

Steady Full time. Good wages & benefits. WRITE OR CALL.

ROTEX CORPORATION

P. O. BOX 2611

OKLAHOMA CITY, OKLA. 73126 (37-43)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
181-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ NAMŲ SUKAKTIS

Lietuvių namai buvo pastatyti 1973 metais. Penkerių metų sukakties proga norima pasidžiaugti jų nauja ir prisiminti tuos, kurie savo įnašais rėmė statybą, kurie išskirtinai daug padėjo savo darbais. Todėl penktadienį, spalio 6, Lietuvių namų salėje bus vakarienė ir šokiai. Jokių rezervacijų nereikia. Šeštadienį, spalio 7 premijos įteikimo ir namų penkerių metų sukakties banketas, o sekmadienį,

spalio 8, šv. Jurgio ir Dievo Motinos parapijose bus Mišios už namų bendrovės akcininkus ir statybos rėmėjus. Po Mišių Lietuvių salėje bendri pietūs, kuriems jokių rezervacijų nereikia. Pietų metu gros Edie Platt orkestras. Po pietų visi svečiai kviečiami aplankyti namų statybos "I antrąjį šimtmetį žengiant" ir Čiurlionio ansamblio "Dainuojame sau ir Tėvynės laisvei" parodas. Šiuose renginiuose kviečiami gausiai dalyvauti visi lietuviai.

Lietuvių Amerikos Piliečių klubo 1978 metų kultūros premijos laureatės Onos Mikulskienės pagerbimas įvyks šeštadienį, spalio 7, Lietuvių namų salėje. Gražiame bankete bus taip pat pagerbti Lietuvių namų bendrovės steigėjai, rėmėjai ir darbuotojai. Banketo pradžia 6 val. 30 min. vak.

Talkos komitetas, padėjęs surengti namų atidarymo ir penkerių metų sukakties iškilmes. Sėdi iš kairės: Jurgis Malskis, Helen Jakubs, Gražina Kudukienė, pirmininkas dr. Danielius Degėsys, Dalia Orantaitė, Vacys Rociūnas. Stovi: Pranas Neimanas, Vacys Vinclovas, Stella Sankalaitė, Vladas Plečkaitis, Roma Tatarūnienė, Raimundas Butkus, Romas Bridžius ir Petras Maželis.

Abiturientų pagerbimo baltus, įvyksiančio š. m. spalio 14 d. Lietuvių Namuose, rengimo komitetas. Sėdi iš kairės: Z. Kripavičiūtė, LB apyg. atstovė O. Jokūbaitienė, D. Palubinskaitė. Stovi: R. Aukštuolis, L. Jokūbaitis ir K. Petrakis.

J. Garlos nuotr.

A. A.

FELIKSUI MACKUI

mirus, jo žmoną ANASTAZIJĄ, gimines ir

draugus, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Lazdinių šeima

Diplomuotam teisininkui

A. + A.

FELIKSUI MACKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ANASTAZIJĄ bei artimuosius ir kartu liūdime

ELENA POVILAS MIKŠIAI
VERONIKA ANTANAS GARMAI

A. A.

FELIKSUI MACKUI

mirus, jo žmonai ANASTAZIJAI, giminėms bei draugams giliai užuojautą reiškia

LIETUVIŲ TEISININKŲ DRAUGIJOS
CLEVELANDO SKYRIUS

Bilietai asmeniui \$12.50. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame bankete. Vietas būtina rezervuoti iš anksto pas romą Tatarūnienę, telef. 531-5924.

ABITURIENTŲ BALIUS

LB Ohio Apygardos naušiamas dešimtas abiturientų pristatymo balius įvyks š. m. spalio 14 d. Lietuvių Namuose. Šiam baliui rengti sudaryta komisija iš Clevelando lietuvių jaunimo į kurį įeina: Rimas Aukštuolis, Dana Palubinskaitė, Linas Jokūbaitis, Zita Kripavičiūtė ir Kęstutis Petrakis.

Visi abiturientai baigusieji 1978 metų pavasarį viduriniąsias mokyklas prašome registruotis prisiunčiant savo nuotrauką su priedu kurią mokyklą esate baigę ir kuriame universitete užsiregistruavę studijuoti. Komiteto nariams: Danai Palubinskaitė, adresas: 20128 Miller Ave., Euclid, Ohio 44119 arba Rimui Aukštuoliui — 25230 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143 iki spalio mėn. 6 d. Tolimesnę informaciją duosime sekančiame Dirvos nr. ir per radiją.

Rengimo Komitetas

• Čiurlionio Ansamblis pradėjo šio sezono dainų repetecijas. Šį sekmadienį giedos Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje Lietuvių Namų penkmečio sukaktuvėms paminėti. Į ansamblį įstojo trys kanklininkės iš O. Mikulskienės studijos: Aukšė Bankaitė, Lana Vyšnicnytė ir Irena Johansonaitė. Į ansamblį grįžo ir senas ansamblietis Henrikas Johansonas. Taip pat įsijungė Kristina Aukštuolytė, Rūta Gasiūnaitė, Irena Gomulskienė, Irena Galeckienė.

• Inž. dr. Algirdas Navytis eismo nelaimėje buvo sunkiai sužeistas ir guli ligoninėje.

• "Dirvos" koncerte, kuris įvyks gruodžio 3 d. Regina High School auditorijoje, 1857 South Green Rd., solistės Dana Stankaitytė ir Aldona Stempuzienė-švedienė dainuos arijas iš operų: G. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio", Giordano "Andrea Chennier", Mascagne "Calvaleria Rusticana", G. Verdi "Don Carlo", G. Bizet "Carmen" ir kitas.

• Dipl. teis. Feliksas Mackus, tautinės srovės veikėjas, rugsėjo 25 d. dienos metu buvo gatvėje nušautas juodojo plėšiko. Velionis buvo aktyvus narys Tautinėje Sąjungoje, Teisininkų draugijoje, Korp! Neo-Lithuania, Vilties draugijoje, Lietuvių Bendruomenėje ir Pensininkų klube. Atsisveikinimą pravedė ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm. K. Karalis. Kalbėjo jo mokslo draugas Jonas Leonas, LB apyl. pirm. Jurgis Malskis, Korp. Neo-Lithuania — dr. Viktoras Stankus ir Pensininkų klubo — Viktoras Mariūnas.

Plačiau apie velionį bus kitame Dirvos numeryje.

• Rhodes-Voinovich, kandidatuojančių į gubernatoriaus ir vicegubernatoriaus postą, susitikimas — kokteilis su tautybėmis įvyks šį penktadienį, spalio 6 d. nuo 6 iki 9 val. vak. Karlin Hall, 5302 Fleet Ave. Asmeniui kaina 15 dol. įskaitant maistą ir gėrimus.

Visi lietuviai maloniai kviečiami savo atsilankymu paremti kandidatuojančius.

• Tradicinė Moterų S-gos 36 kuopos vakarienė įvyks š. m. spalio 8 d. 4 val. po pietų D.M.N.P. parapijoje. Ta proga prisiminsime šios parapijos pirmuosius veikėjus, kurie rūpinosi, kad lietuviška parapija būtų ir gyvuota, tad tęskime jų pradėtą darbą. Dėl vietų skambinti 531-2446.

General House cleaning 1 day a week. Must have own transportation. Strongsville Area. Call: 238-4378.

CUSTODIAN

Mature. General maintenance for lovely garden type apartment. West side. Suite & salary. Call: 467-5163. (38-39)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-1210.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Wanted 1st Class Skilled GRINDERS

Need O.D.I.D. centerless, surface, Blanchard, double disc grinders. Precision work. Must have own tools. Full time with overtime. Age no problem. Good benefits. Tap wages.

APPLY OR WRITE
ABLE GRINDING AND
MACHINING CO.
431 — 36th ST. SW
GRAND RAPIDS, MICHIGAN 49508
(38-42)

DIRVA

Vilties draugijos šimtininkui, revizijos komisijos nariui, tautininkų veikėjui, diplomuotam teisininkui

FELIKSUI MACKUI
tragiškai žuvus, žmonai ANASTAZIJAI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžia užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Geram mūsų draugui

A. A.

Dipl. teisininkui FELIKSUI MACKUI
tragiškai žuvus, žmoną ANASTAZIJĄ, posūnius TAURĮ ir GEDIMINĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Stasys Astrauskas
Ona ir Juozas Jankai
Albina ir Vytas Bakūnai

A. † A.

PRANUI DRUKTEINIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui, Dr. EDMUNDUI DRUKTEINIUI, dukterims JADVYGAI KONTRIMIENEI ir GENEI LIAUGAUDIENEI reiškiamo gilią užuojautą

Degėsių šeima
ir
M. Rudaitienė

Mirus energingam visuomenės veikėjui ir savo darbu atsidėjusiam žurnalistui, 1968-1972 m. buvusiam LŽS centro valdybos nariui

VLADUI SELENIUI,
reiškiamo labai nuoširdžia užuojautą BRONEI SELENIENEI, sūnui adv. ROBERTUI ir jų artimiesiems

Irena ir Vytautas
Alantai

Rašytojui, Pulkininkui

JUOZUI BALČIŪNUI-ŠVAISTUI

mirus, jo žmonai, birutietei ALEKSANDRAI

BALČIŪNIENEI gilią užuojautą reiškia

D. L. Kunigaikštienės
Birutės Draugijos
Los Angeles Skyrius

Nuoširdus lietuvių bičiulis George Voinovich, kandidatuoja į Ohio vicegubernatoriaus postą, linksmai nusiteikęs Oktoberfest parengime su kitais respublikonais. Iš kairės teisėjai Paul Brown, Ralph Locher, gubernatorius James Rhodes, George Voinovich ir Mr. Oktoberfest.

VLIKAS-PLB

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 30 d. Clevelande posėdžiavo Vliko ir PLB valdybos, aptardamos ir suderindamos veiklos planus. Vliko delegacijai vadovavo pirm. dr. K. Valiūnas, o PLB delegacijai — pirm. inž. V. Kamantas.

• Stepono ir Valentinos Minkų radijo programa Bostone 1979 m. kovo 26 d. Lietuvių Piliečių klubo auditorijoje minės 45 metų sukaktį. Rengėjai prašo lietuvių organizacijų tą dieną nerengti kitų rengimų ir atsilankyti į sukaktuves.

• Dail. Jurgio Juodžio kūrybinių parodų įvyks St. Petersburg, Fla. Lietuvių klubo salėje gruodžio 14-17 d.d.

• Korporacijos Neo-Lithuania New Yorko vieneto sueiga įvyks penktadienį, spalio 13 d. 20 val. Kultūros židinyje. Bus renkama nauja valdyba, aptariamieji reikalai ir ateities veiklos planai. Valdyba kviečia korporacijos narius gausiai dalyvauti.

• Dr. Birutė Paprockienė šiuo metu iš New Yorko yra išvykusi į San Francisco pas dukrą Kristiną ir žentą Sigitą Novickius.

SHOP FOREMAN
N. C. LATHE
AND
N. C. MILL OPERATORS
Top wages, all benefits.
APPLY IN PERSON MR. VITTING
S & H PRODUCTS CO. INC.
40760 BRENTWOOD DR.
STERLING HEIGHTS, MICH. 48078
313-979-8330
(39-41)

WANTED JOURNEYMEN
MAINTENANCE
AND
TOOL AND DIE MAKERS
8 years proven experienced required.
Positions available immediately for
1ST & 2ND SHIFT.
Good pay, excellent benefits, steady
work, & Ample overtime available.
Contact BILL JOHNSTONE
GULF & WESTERN
MFG. CO.
5511 Telegraph Rd.
Toledo, Ohio 43612
And Equal Opportunity Employer
(33-42)

PADĖKA

Mano mylimam ir brangiam vyrui
GEDIMINUI J. RUKŠĖNUI

taip netikėtai ir staiga užbaigus šią žemiškąją kelionę, tariau savo nuoširdžiausią skausmo bei liūdesio perpildytą padėką visiems taip jautriai prisidėjusiems prie paskutinio atsisveikinimo su vėlioniu: kun. dr. A. Olšauskui už visus religinius patarnavimus; solistams J. Čekanauskienei ir A. Polikaičiui ir komp. O. Metrikienei už giesmes bažnyčioje; grabnešiams: pulk. J. Andrašūnui, Ed. Balceriui, J. Gurčiniui, B. Mackialai, V. Pažiūrai ir V. Pužauskui; kapinėse tarusiems taip jaudinančius paskutinius atsisveikinimus: F. Masaičiui ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirm., J. Petroniui, L. A. Tautinių namų pirm., V. Pažiūrai L. A. BALFo pirm., ir B. Mackialai vadovavusiam šiam atsisveikinimui ir Korp! Neo-Lithuania vardu pareiškusiam užuojautą: už vainikus, gėles, maldas ir užprašytas Mišias už vėlionio sielą; už taip gausias aukas JAV ir Kanados Lietuvių Fondams įamžinant vėlionies atminimą, o jums visiems, mielieji, a. a. Gedimino ir mano giminės ir draugai už tą jūsų neišpasakytai širdingą ir jaudinančią užuojautą pareikštą žodžiu, laiškuose ir spaudoje, visokeriopą moralinę paguodą ir pagalbą šioje skaudžioje valandoje esu iki sielos gelmių sujaudinta ir dėkinga. Jūsų gerumo bei meilės niekad nepamiršiu.

JANINA RUKŠĖNIENĖ

Los Angeles, Calif.

Lietuvybės lauke, kritus pulkininkui

JUOZUI BALČIŪNUI-ŠVAISTUI,

rašytojui, ir širdingam žmogui,

Verkiame kartu su jo žmona ALEK-SANDRA, ją taip užjaučiant

Česlovas ir Elena
Gedgaudai

Mielam rašytojui ir bičiuliui

Plk. JUOZUI BALČIŪNUI-ŠVAISTUI

Anapilin iškeliavus, jo žmoną ALEKSANDRĄ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Halina ir Edvinas
Balceriai